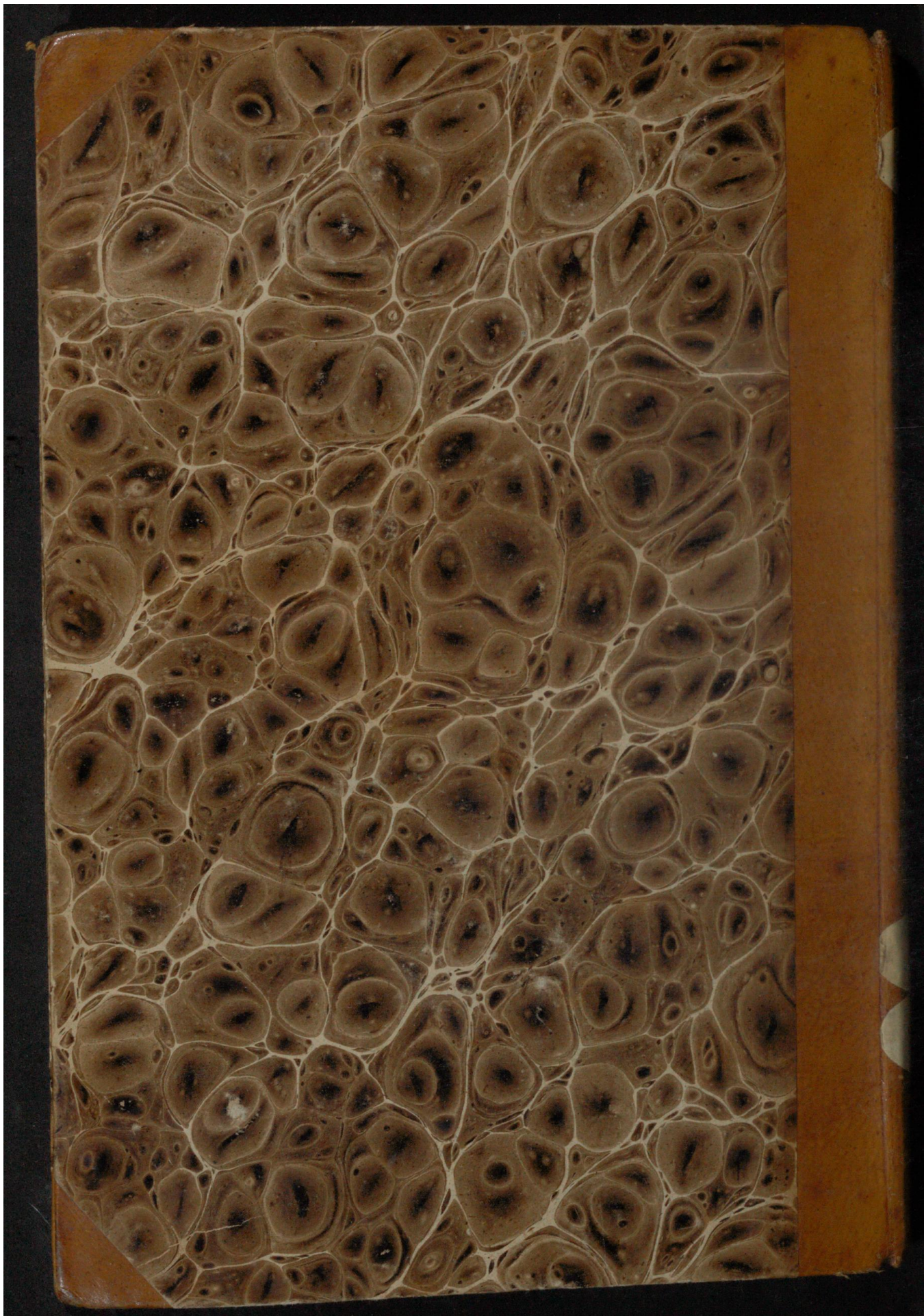




ALANI
DOCTRINALE ALTUM
DAVENTRIÆ
J. DE BREDA
1492



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 21

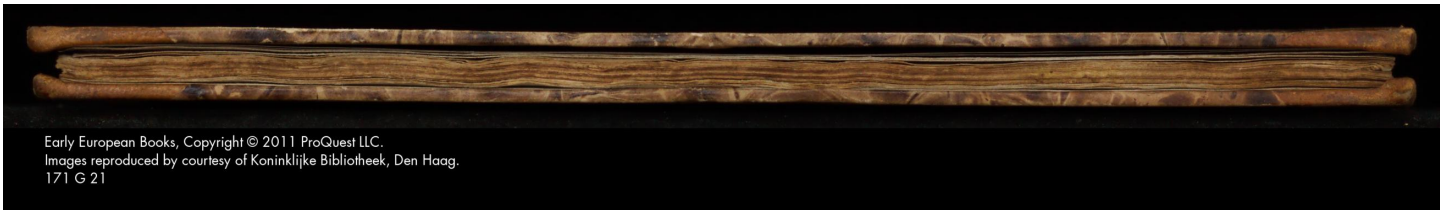




Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 21



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 21



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 21

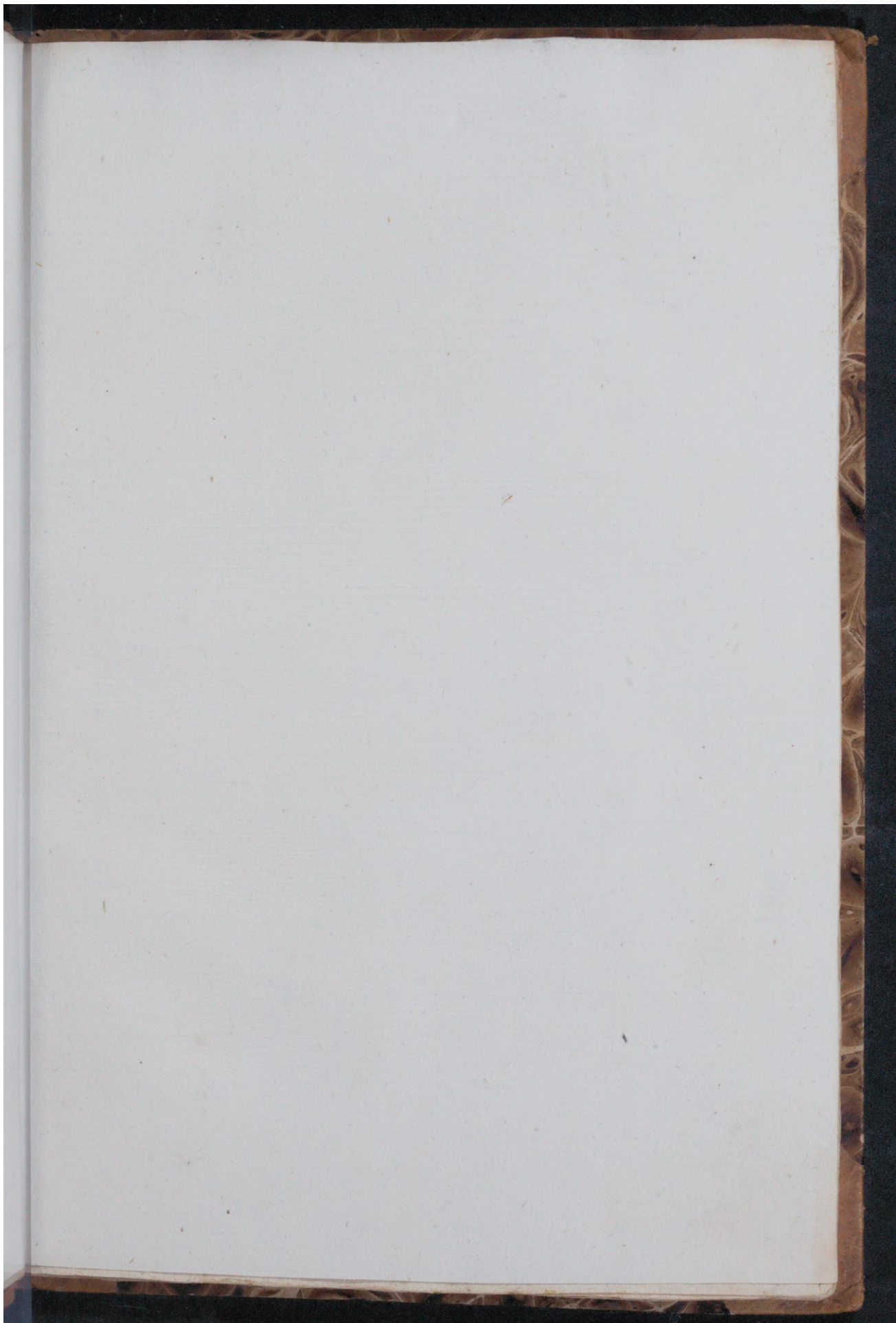




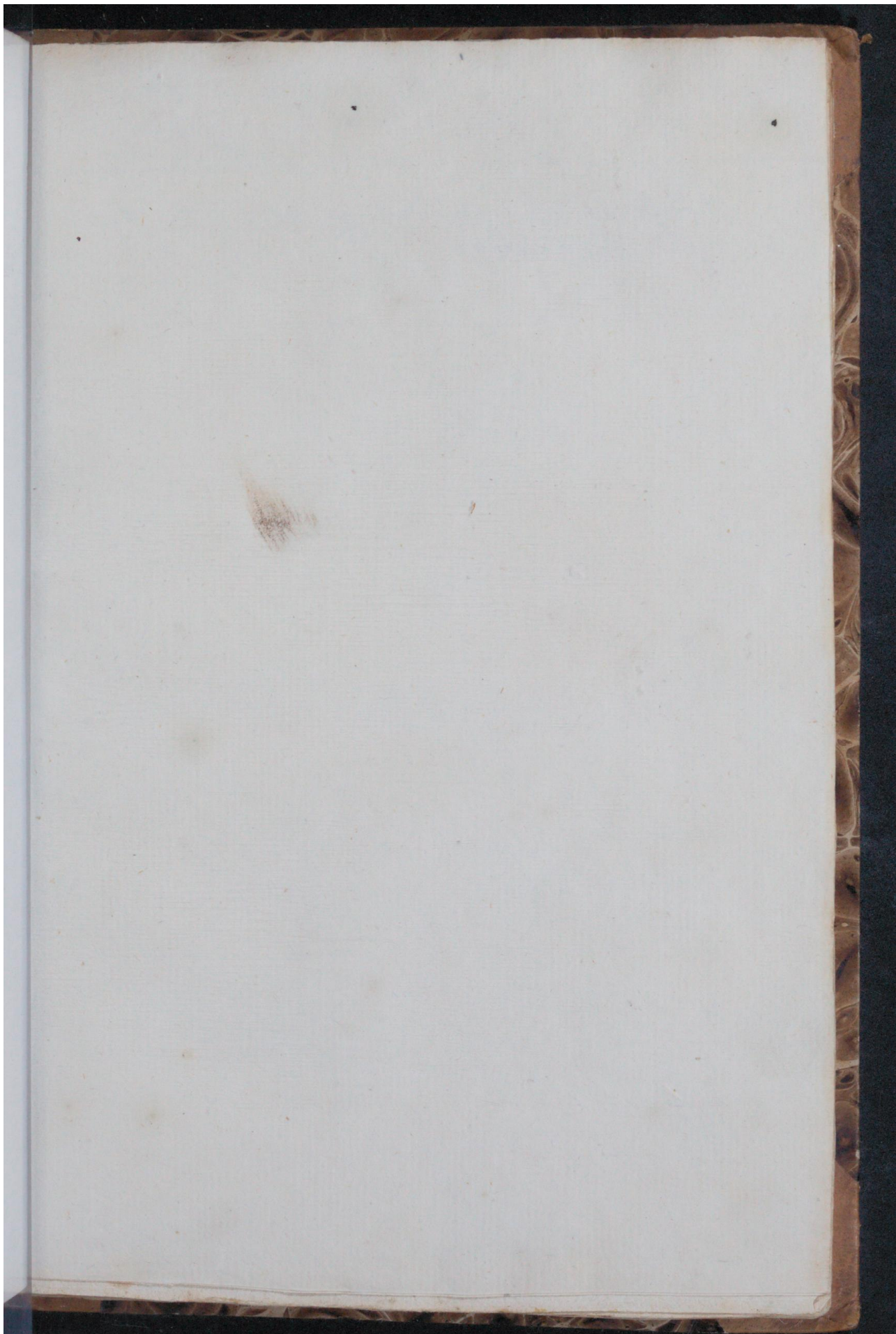
~~120.~~

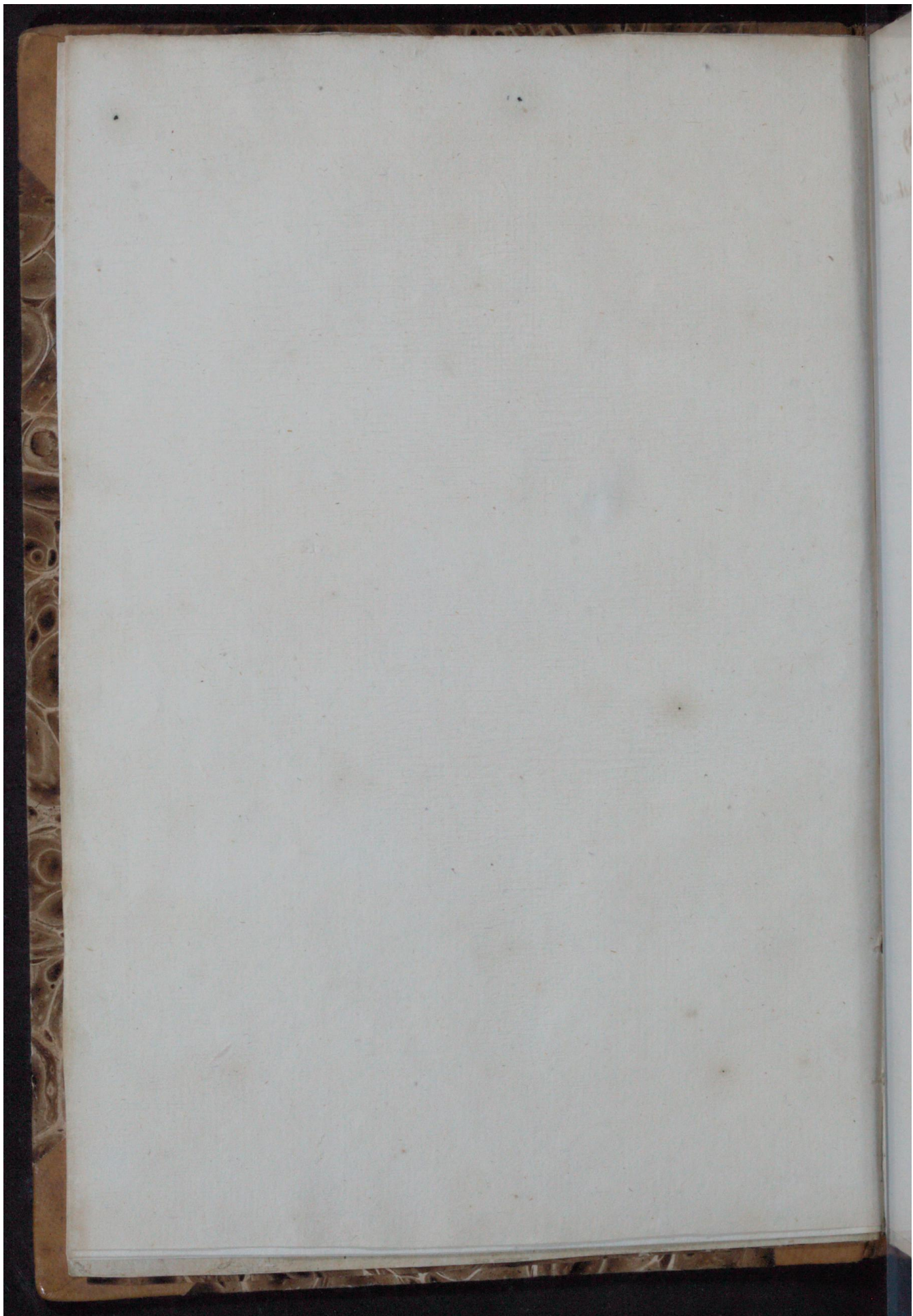
171
g 21.

SW. 496
CA. 55









Handwritten text in a cursive script, likely a list or index, located at the top of the page. The text is mirrored across the page, suggesting bleed-through from the reverse side. The words are difficult to decipher due to the cursive style and fading.

Doctrinale Altum, seu Liber Parabolarum Alanis metricis
descriptus cum sententijs et metrorum expositionibus
Daventrie circa scolas per Jacobum de Breda 1492.

Post finem adscripta sunt quaedam nota historica
Gelbriam spectantes.

Doctrinale altum seu li
ber parabolaz Alani metricè descriptus cū senten
cijs et metrorum expositionibus utilis valde ad bo
norum morum instructionem.

*Koninklijke
 Bibliotheek
 te's Hage.*

Prohemium

Iste liber duobus modis solet nominari.

Primo fm quosdam appellat doctrinale altum Et pro tanto vocatur doctrinale, quia dat doctrinā. Un̄ doctrinale d̄r a doctrina, et omnis liber dās doctrinam doctrinale potest appellari. tamen istud nomen doctrinale appropriatum est illi libro quem composuit magister Alexander de villa dei, qui incipit Scribere clericulis. Alio modo solet vocari Alan⁹ de pabol ab inuētoze: nā autor isti⁹ libri vocabat Alan⁹ de q̄ legit q̄ cū q̄daz die studeret parisi⁹ sciēs septē artes liberales nec nō leges atqz de creta suā sciētiā p̄posuit exponere et in aliquem fructum redigere seu explicare. Et cū in crastinū de tota trinitate predicando vellet sciam et noticiā veram de illa cunctis audientibz exhibere ip̄o p̄gente ad spaciū p̄pe q̄ndā ripariā, cogitās q̄liter op⁹ p̄positū p̄plere possz, quēdam puerū repperit, q̄ tenēs vnū coclear in manu fecerat vnam puam foueam modicū p̄cul ab aqua, et hauriēs aquam cū suo cocl̄sari portabat ad foueam quā fecerat, et instanter (sicut puer apposuerat aquā in foucā) aqua terrā intrabat: qz locus erat arenos⁹. Quod vidēs Alan⁹ dixit puero **D** puer qd̄ hic agis? Respōdens puer dixit **T**otā istā ripariā in foucā meā ponere p̄posui, nec cessabo quousqz p̄positū meū adimplevero: **L**ui Alanus, **N**ō putas fecisse, op⁹ tuū licet sit puerile, t̄m̄ ē impossibile tibi, **L**ui puer, **H** citi⁹ fecero qz tu p̄positū tuū adimpleueris. Et Alan⁹ respōdens dixit **Q**uid em̄ p̄posui facere. Et puer dixit **T**u p̄posuisti declarare cras totā trinitatem p̄ tuā sciam i p̄dicatōne, qd̄ ē magis impossibile tibi qz qd̄ ego p̄posui. **N**ō audicns Alanus multū territus reuersus domū et dicta pueri p̄memorās, multū dolēs et tristis suā p̄sūptiōne siue arrogātiā cognouit. Adueniēte vero die crastina et hora p̄dicatōis vbi mltitudo magna ppli fuerat p̄gregata Alan⁹ ascendēs cathedrā dixit loco thematis **S**ufficiat vob̄ vidisse alanū, **Q**uibo v̄bis dictis descendit de cathedra, et abiit. **N**ō vidēs ppl⁹ nō modicū stupefact⁹ fuit. **H**oc facto alanus verecūdiā p̄fusus p̄manere nolēs ibidē trāsiiit burgū diā et i qdā abbatia s̄stertū noie pastor ouiu fuit, et dem̄ fuit p̄uers⁹ ip̄i⁹ abbacie ad modū laici. **A**ccidit qz qdā heretici rome aduenerāt qz p̄ sua argumēta falsasqz syllogisatōes totā fidē catholicā subuerte bāt, quap̄pter papa mādauit oēs p̄latos, abbates, doctores, et clericos totū christianitatē romā venire, q̄ten⁹ dicti heretici resisterēt. **N**ō abbas magistri **A**lani audicns, alano relicto in abbatia voluit romā p̄gere. **T**ūc alan⁹ q̄ iā sensus recuperauerat dixit d̄no suo **D** d̄ne me redz h̄ stare, qz diu ē qz abbatia nō exiit, q̄ prop̄ humiliter deprecor vt vobiscū p̄gā romā et b̄n̄ fuiā vob̄ optimeqz p̄sabo de eqs. **T**ūc abbas p̄gēs romā dixit **A**lanū secū: **A**dueniēte die disputati

Prohemium

onis abbas voluit intrare locū disputatōis cū q̄ alanus voluit intrare
Lui abbas dixit vade ad hospitium 7 p̄sa de eq̄s .qz istū locum non
posses intrare pp̄t custodes 7 clīctes b̄ existētes. q̄ nō sinūt intrare ni/
si p̄latos 7 magnos clericos. 7 posses s̄berari. Lui alan⁹. volo s̄ber/
rari vt intrē. Et supponēs se clamide seu cappe sui maḡri intrauit di/
ctū locū. 7 ip̄e sedēs ad pedes sui maḡisti i audiuit disputationem.

Heretici veropponētēs q̄stiones supauerūt christianos 7 vicerunt
Qd̄ vidēs Alan⁹ exiuit latebras dicēs maḡstro suo. Jude dñe b̄n/
dicē. 7 abbas stupefact⁹ dixit alano Sile mis qd̄ vis facere Tūc ala/
nus intrauit dicēs vt pri⁹. iube dñe b̄ndicere vsqz ad terciā vicē Qd̄
vidēs papa pmisit eū arguere. Et Alan⁹ recitās q̄stiones p̄ dictos
hereticos moras arguit et p̄fūdīt illos. Qd̄ vidēs heretic⁹ p̄fusus
dixit. Tu es diabol⁹ aut alan⁹. Lui alan⁹. Mō suz diabolus. s̄z ala/
nus Tūc abbas maḡister suus voluit sibi suā dignitatē donare quā
alanus suscipere noluit. Qd̄ p̄ papā 7 abbatē fuit s̄bi p̄cessuz vt duos
clericos h̄ret i dicta abbata: qui clerici sub se libros q̄s ip̄e dīctaret
scriberent. vbi plures libros fecit. inter quos fecit istū qui incipit

(A p̄hebo p̄hebe 7c. Alano vero mortuo fuit sepultus in dicta
abbatia sup cui⁹ tumulto scribunt istī s̄sus. Alanū breuis hora bre/
ui tumulto sepeliuit Qui duo qui septē totū qui subdidit o: bez Sci
re suū mores dare vel retinere nequit Iste liber solet vocari apud lit
teratos de parabolis. Et d̄: parabola a para qd̄ ē iuxta. 7 bole scia.
q̄si iuxta sciam Ite in p̄ncipio huius libri tria sūt inquirenda. Pri
mo q̄ 7 quot sunt cause huius libri. Scdo quis est titulus huius li
bri Et terciō cui pre philosophiē supponit Duo ad p̄mū ē sciendū
q̄ q̄tuor sunt cause hui⁹ libri. s. efficiēs. materialis. formal. 7 final.
Cā nō efficiēs fuit venerabil maḡ Alanus de quo imediate supius
dcm̄ ē. Cā ei material̄ ē bōa 7 vtil̄ doctna. 7 pabolaz siue exēplorū
positio. vt i ip̄o p̄ncip̄. Cā at̄ formal̄ ē modus p̄cedendi metric⁹ Et
causa final̄ ē duplex. scz grāmatical̄. et moral̄. Causa finalis grāma
ticalis ē. vt plecto isto libro ac b̄n̄ intellecto terminoz multoz notis
ciā ac multas declinationes seu modos significādi habeamus Cau
sa vero finalis moralis ē. vt isto libro plecto ac bene intellecto bonis
moribz atqz s̄rutibz adhereamus Quo ad secūdū sciendū. q̄ titulus
presentis opis est. Incipit liber maḡri Alani de pabol̄ Uel sic fm̄
alios Incipit doctrinale maḡri Alani de pabal̄. vel sic Incipiūt pa/
bole maḡistri Alani Quo ad terciū sciendū. q̄ ē distinguendū cui p̄ri
philosophiē supponit. qz vel legit grāmaticaliter solū. 7 sic supponi
tur philosophiē moralī rationalī Uel legit realiter vt scz est cā scien
tie vel doctrine. et sic supponit philosophiē moralī simpliciter Dis
ergo vltis sciendū ē q̄ iste liber diuidit̄ in sex ptes siue in sex capitula
fm̄ q̄ diuersimode procedit. scz fm̄ diuersam cūtionem metrozū

Doctrinale Altum

Primum capi. pcedit p. 8. binos: et incipit in principio et durat vsqz ad illa pte (Lucas) Secm capi. pcedit p. 8. quaternos. et incipit ibi (Lucas) et finit ibi (No teneas aux) Terciu. pcedit p. 8. sextenos et incipit ibi (No teneas) et durat vsqz ibi (Non bene pedib) Quartu ca. pcedit p. octo. 8. sus et incipit ibi (No bn) et durat vsqz ibi (No sunt dig col) qui. pcedit p. 8. dnos. et incipit ibi (No ff dig) et durat vsqz ibi (Si qs arare) Sex. ca. procedit p. duodenos. 8. sus. et incipit ibi (Si qs:) et durat vsqz ad finē. Quodlibet aut caplm diuiditur i tot pres: quot in eodem sunt parabole. vt patebit in processu

Capitulum primum

Aphebo phebe lumen capit. a sapiente
Insipiens sensum. quo quasi luce micat

¶ Dic autor profect iuuu itēru. et pmo ponit pabolā di. q. sicut luna sumit lumē suū a se. sic insipies d. sumere sensu siue sapiētiā et bonaz doctrinā a sapiente viro. Lon. (phebe). i. luna (capit lumē). i. claritatē (a phebo). i. a sole. sic (insipies capit sensum) id est sapiētiā (a sapie re quo micat) id est resplendet (quasi luce)

Nil aliud nisi se valet ardens ethna cremare

Sic se non alios inuidus igne coquit

¶ Ponit aliā pabolā di. q. ethna ē mōs i sicilia sp ardēs nec p̄t ardere alios mōres nisi seipm. sic ē de mundo. q. cupiēs aliena et dolens de p̄spertis p̄tmi vrit et coqt seipm i igne doloris et tristicie nihil nocēs alijs nisi sibī p̄i. Lon. (ethna). i. t̄lis mōs (ardēs. ml) p̄ n̄ et aliqd. n̄ (vz) .i. n̄ p̄t (cremare) aliqd (nisi se. iuid⁹ coqt se sic). i. t̄r. et n̄ coqt (alios)

Sus se sorde leuat saltem dum colligit escas

Cur nunq̄s surgit sorde volutus homo

¶ Ponit aliā pabolā di. q. illud aīal sus surgit de sorde siue de palude saltē dū vult p̄medre. quare ḡ hō iuolut⁹ sorde. i. pctis n̄ surgit a peccato. scz p̄ p̄ritōez. cōfessione. et satisfactōz. Lon. (Sus surgit a sorde saltē dū colligit). i. cōgregat (escas. cur nunq̄s) p̄ nō et vnq̄s (hō volut⁹) .i. inuolutus (sorde) id est peccato (nō surgit) scz a peccato

Utribus antiquis vinum p̄mittere noli

Nec senibus sensum. quem retinere velis

¶ Ponit aliā parabolā dicens. q. sicut in vasis antiquis vinū ponere non debemus. ne forte vetustate vasis siue putredine vinum pereat siue vastetur. ita et sensum nostrz siue secretum quē volum⁹ celare nō debemus releuare senibz. qz vt ait catho. sensus puerilis est in illis

¶ Cōstrue. supple tu (noli committere) id est immittere (vinum vtribz)

Parabolarum Alani

Sciās nec vel pmittere (scīū). i. secretū (quē vel trinere seibo) su. hoībo

Quiritur in vetium. q̄ in agros defluat equor

Sic inuit illicitū q̄ cito peccat homo

Doit aliā pabolā dī. q̄ si mare deflueret p cāpos intraret i locū sibi p
bibitū. i. icogruuz. q̄ tal nō ē loc⁹ ei⁹ **S**ilr hō q̄ cito peccat intret in
pctm sibi. phibitū adeo. **Lō** (eq̄z nūtrī) supple intrare (i vetitū supple lo
cū) q̄ defluat i agros. sic hō inuit. i. intrat (illicitū q̄ cito peccat)

Stultior est stulto. qui mādat ballama cribro

Et verbis pleno verba tacenda viro.

Doit aliā pabolā dī. q̄ ille ē bñ stult⁹ q̄ mādat. i. imittit. z comēdat
ballama. i. p̄ciosa aromata v̄l ynguēta cribro. q̄ cū cribro pdit totū
Silr ille nō ē sapiēs q̄ mādat l' dī r̄ba tacēda viro loq̄ci z adulatori
Lō. supple ille ē (stultior stulto q̄ mādat). i. imittit (ballama) i. aro/
mata (p̄ciosa cribro) **E**t ille supple est stultior stulto qui (mādat ver
ba tacēda viro) id est homini pleno verbis

Sepe viatorem noua non vetus orbita fallit

Sic socius socium non vetus. immo nouus

Doit aliā pabolā dī. q̄ sicut via antiq̄ siue cois nō decipit viatorē: s̄
via noua. i. nouit fctā. sicut sūt semite z methodi. q̄ sepe deuiāt via
torē. **S**ic silr soci⁹ antiq̄. i. ab antiq̄tate nor⁹ nō decipit sociū suū: s̄
soci⁹ nou⁹ z nouit fctis bñ decipit: q̄re meli⁹ debem⁹ diligere socios
antiq̄s q̄ nouos. z cū ip̄is fiducia h̄rē. **Lō** (orbita). i. via noua (fallit se
pe viatorē) s̄ via (vet⁹) supple nō fallit **S**ic soci⁹ vet⁹. i. ab antiq̄ ac
quisitus non fallit (immo nouus) supple socius fallit.

Non est in speculo res que specularur in illo

Eminet z non est in muliere fides

Au. docet nos p istā pabolā vitare mulieres dī. q̄ sicut res q̄ videt
eē i speculo nō ē ibi. sic fides q̄ videt eē i muliere nō ē ea. **Lō.** (res q̄
specularur in speculo non est in illo) scilicet speculo: nā (fides eminet)
id est apparet (in muliere. z non est) supple in illa muliere

In sterili steriles aratrum facit aggere sulcos

Et labor in miseris est sine fruge scolis

Vic autor docet nos fugere quas scholas z vbi nō sunt boni z sapiē
tes m̄grī. sed accedere ad bona studia siue vniuersalitates vbi. f. sūt
m̄grī sapiētes z puidī. dicēs q̄ aratrū facit rigas iuriles i agro sterili
i. nō fertili **I**ta silr clerī⁹ laborās siue studēs i scholis miseris nihil
pdest. **Lō.** (aratrū facit sulcos). i. rigas (steriles). i. nō fertiles i agro

ij

Doctrinale Altum

(sterili) id ē non fertili lapidoso (z labor est sine fruge) id ē sine fructu
siue vtilitate (in scholis miseris)

De minimis granis fit grādis summa caballi

De breuibus mendis non veniale malum

Pōit aliā pabolā dī. sicut magn⁹ equ⁹ fit z nutr⁹ de minimis gnis
ita pctm̄ mortale siue magnū pctm̄ p̄t gnari z pcedere ex multis ve
nialib⁹. Lō. (grādis summa caballi). i. equi (fit de granis minimis
sic malū non veniale) inimo mortale vel magnum (fit de mendis) id
ē de offensis vel pctis breuib⁹) id est paruis

Non sibi sed reliquis aries sua vellera portat

Sic alijs vnit semp auarus opes

Pōit aliā pabolā p quā docz nos vitare auaritiā. dicēs. q̄ aries siue
muto portat lanā suā p alijs z nō p se. sic z auar⁹ diuitias p alijs ac
q̄rit z nō p se. qz nihil audz exponere. imo q̄ro pl⁹ hz tāto pl⁹ cupit

Lō. (aries). i. muto (nō portat sua vellera). i. suā lanā (sibi). i. p se: s̄
supple portat (p reliq̄s) s̄z hoib⁹ (Sic auar⁹ vnit). i. aggregat (sp opes
Nō leuiter velli q̄t ab vnco qd̄ tenz ille (alijs) s̄z hoib⁹

Rec es a loculo. quod tenet alta manus

Pō. ali. pabolā dī. q̄ sicut illd̄ qd̄ tenet ab vnco. i. a tali instrum̄to fer
reo: vix p̄t euelli. ita s̄l̄r qn̄ auz z argētū tenet p man⁹ auari. vix p̄t
ab eo recuperari vel haberi. Lō. (supple aliqd̄ nō p̄t (velli). i. remo
ri (leuit ab vnco). i. ab illo instrum̄to (qd̄ ille) s̄z vnc⁹ (tenz. es). i. aurū
z argētū (qd̄ man⁹ arca). i. auara t̄z nō p̄t (velli). i. euelli (a loculo. i.
Mille viris p̄bere p̄t pincerna lieum (a bursa

Pocula doctrine pluribus vnus homo

Pōit aliā pabolā dī. q̄ sicut pincerna p̄t dare vinū mille vir⁹ z plu
rib⁹. ita vn⁹ hō plures p̄t istruere z docere. Lō. (pincerna p̄t p̄bere)
. i. dare (lieum). i. vinū (mille vir⁹. vn⁹ hō) supple p̄t p̄bere (pocula do
ctrine plurib⁹) supple hominib⁹

Accipit z nūq̄ reddit mare scilla receptum

Sic rapit z retinet debitor era malus

Pōit aliā pabolā dī. q̄ scilla. i. piculū marinū. qd̄ sp̄ recipit aquam
mar⁹ z nūq̄ emittit aquā. qz aq̄ igressa piculū nūq̄ reuertit ab illo
sic debitor mal⁹ sp̄ recipit pecunias z alias diuitias iquātū p̄t. z nū
q̄ reddit. Lō. (scilla). i. piculū mar⁹ accipit. i. recipit (mare). i. aqm̄
mar⁹ (z nūq̄) pro z vnq̄. nō (reddit) vnq̄ (receptū) s̄z aquā itroductā
sibi (malus debitor rapit z retinet era). i. pecunias (sic) id est taliter

Parabolarum Alani

Non leuiter coreo canis absterretur ab uncto

Nec nebula discodum satietur eo

Ponit aliā pabolā di. q̄ si canis portet v̄l comedat coriū unctū siue pingue vel carnes pingues. v̄l p̄t ille canis ab illa pinguedine remoueri. S̄ ilr hō gulosus non vult dimittere discū plenu epulis siue mēsam nisi fuerit satur z plenus. **Con.** (canis nō trahit leuiter a corio uncto). i. pinguis (nec nebulo). i. gulosus trahitur leuiter a (discodum satietur eo) sc̄z disco.

Sub molli pastore lupus lanā cacat. z grex

In custoditus dilaceratur eo

Ponit aliā pabolā di. q̄ sicut lupus deuorat leuiter oues q̄ sunt sub pastore pigro molli ac ignaro. Ita s̄ ilr diabolus deuorat oues. s. chri stianos. q̄ regunt p̄ pastorem pigrum z mollem. s. p̄ malū plarū seu curatū q̄ nō curat de ouibz. i. de aiabz suor̄z subditoz. **Con.** (lupus cacat lanā sub pastore molli) id est pigro (z grex incustoditus dilaceratur) id est deuoratur (eo) sc̄z lupo.

Clarior est solito post maxima nubila phebuz

Post inimicicias clarior est z amor

Ponit aliā pabolā di. q̄ sicut sol ē clarior z lucidior post tpa nubilo sa z obscura sicut post pluuias z niues. sic etiā amor inf̄ hoies ē dulcior z feruētior post inimicicias seu lites z iurgia. **Con.** (phebuz) id est sol (ē clarior). i. lucidior (solito). i. more solito (post maxia nubila) id est post tpa opaca. z (amor ē clarior post iimicicias). i. ē dulcior p̄ lites

Loricam duram possunt penetrare sagitte

Sic cor derisum z mala verba meum

Ponit aliā pabolā di. q̄ sicut sagitte p̄t penetrare lorica durā. ita et mala v̄ba p̄t penetrare cor sapiēt̄. **Con.** (sagitte p̄t penetrare lorica durā). i. arma q̄dā (sic derisum z mala v̄ba p̄t penetrare cor meū)

Subtrahere ligna foco si vis extinguere flammaz

Sic carnis motus. ocia. vīna. dapes.

Autoz p̄t aliā pabolā di. q̄ sicut volēs ignē extinguere necē ē eum subtrahere ligna ab igne. ita s̄ ilr si velimus motus carnis extinguere. v̄l luxuriā ebrietatez z alias voluptates nos vitare decet ocia et vīna z abūdātiām epulaz. qz illa generant vitia. **Con.** (si vis extinguere flāmas). i. ignē (subtrahere ligna foco). i. ab igne. et supple si vis extinguere (motus carnis. subtrahere ocia vīna dapes). i. voluptates

Firmiter in portu puppim tenet anchora morsu

Doctrinale Altum

Sic in proposito spes rata corda suo

Ponit aliā pabolā dī. q̄ anchora ē q̄ddaz istrumētū qd̄ missuz in ma-
ri se figit i terrā 2 ibidē retinz firmis nauē. Ita silt̄ hō bñs bonā sp̄z
i se: firmat cor suū i bono pposito. 2 ibidē illud sp̄ tenet. **Lō.** (āchora)
.i. illud istrumētū (2 for: nif puppē). i. nauē (in portu). i. i mari (morlu)
scz suo (spes rata). i. firma 2 (sic) id ē talis (corda in suo pposito

Ripa retentat aquas pelagi. ne migret in arua

Sic tenet irati frena modesta manus

Ponit aliā pabolā dī. q̄ sicut ripa maris 2 aq̄s maris ne fluāt p ar-
ua 2 ne pagrēt m̄ idū. sic 2 manus modesta scz rō 2 frena. i. voluntatē
irati **Lō.** (ripa retētat). i. retinet (aquā) pelagi id ē maris (ne migret)
id ē trāseat (in arua) id ē in cāpos. 2 (manus) id ē ratiō (irati. retentat)
id est retinet (frena) hoīs supple irati voluntatem

Sepe cicatrices in vulnera prisca resurgunt

Ad mala facta sui gens male sana redit

Ponit aliā pabolā dī. q̄ nos videm⁹ sepe cicatrices resurgere i vulne-
ra antiq̄: sic etiā hō malus postq̄ salu⁹ fact⁹ ē a peccō adhuc redit ad
illud malū **Lō.** (cicatrices resurgūt sepe). i. reuertitur (in vulnera
prisca) id ē p̄stina (gens male sana). i. mala (redit ad mala scā). i. peccā

Fragrantes vicina rosas vitica perurit

Et iustos semper turbat iniquus homo

Po. ali. pabo. d. q̄ vitica vicina ros facit illas vi. sic etiā hoīs mali
vastāt 2 t̄bāt bonos **Lō.** (vitica yicia). i. p̄pinq̄ ros (purit rosas fra-
grātes). i. odorātes (et iiqu⁹ hō). i. malus (turbat sp̄ iustos). i. bonos

In palea dum grana iacent immunda videntur

Est similis prauis. qui manet inter eos

Ponit aliā pabolā dī. q̄ sicut grana q̄ iacēt inter paleas vident̄ im-
mūda. ita hō q̄ p̄uersat̄ inf̄ malos hoīs videt̄ eē mal⁹: q̄re p̄sortia
reproboz fugere debem⁹ **Lō.** (dū) p̄ q̄n (grana iacēt i palea videt̄
im̄ idā) hō supple (ē filis p̄uis). s. hoīb⁹ (q̄ manet inf̄ eos). s. hoīs

Ictibus undarum rupes immota resistit

Et bonus assiduis fluctibus omnis homo

Ponit aliā pabolā dī. q̄ sicut rupes firma resistit fluctib⁹ 2 vndis a-
q̄z: ita hō bonus 2 iustus resistit oībz aduersitatib⁹ 2 peccis mūdi
Lō. (rupis imota). i. immobilis (resistit ictib⁹ vndaz). i. aquaz (Et bo-
nus homo resistit fluctib⁹ assiduis) id est aduersitatib⁹ mundanis
siue peccatis.

Parabolaz Alani

Mobile cū vento folium volat arbore captum

Sic mens instabilis semper ut aura volat

Ponit aliā pabolā di. q. folia ab arboribz cadētia cū vēto volāt. Sic mens instabil' hoīs sp. variat' z nūqz ī eodē statu pmanz. Lon. (foliū mobile raptū ab arbore volat cū vēto. sic mens instabil' volat). i. discurret. (vt aura) id est ventus

Stultus qui puppem sine regimine ducit in altum

Et sine subsidio qui graue sumit onus

Ponit aliā pabolā di. q. stult' ē q. ducit nauē ī pfundū aq. sine remis. Sic ille ē stult' q. sumit on' nimis graue sine subsidio vel adiutorio. vt q. assumit scholas regere sine scia l' q. psumit studere sine libris. Lon. supple ille (q. ducit puppē). i. nauē (in altū). i. ī pfundū aq. (sine remis). i. sine remis (ē stult') z supple (qui sumit onus graue sine subsidio) est stultus

Per patulas rimas sol luceus intrat in edem

Contra p auriculas dogma docentis inuit

Ponit aliā pabolā d. q. sicut sol intrat p puas aperturas recti. sic doctrina siue scia intrat ī corda pueroz p auriculas. Lon. (sol lucēs intrat in edē). i. ī domū (p patulas rimas). i. p aperturas scissuras sic (dogma docentis). i. doctrina ingri (inuit). i. intrat (corda p auriculas). i. p aures

Multotiens captū trahit hamus ab equore pisces

Sed bona verba mali nullus ab ore trahet

Ponit aliā pabolā di. q. piscatores bñ trahūt pisces ab aq. hamo mediāte. sed null' pōt hñe seu trahere bona vba ab ore mali hoīs

Lon. (hamus trahit multoties piscē captū ab equore). i. ex mari vlt aqua (Sed nullus trahet bona vba ab ore mali) supple hoīs

Pauperat z ditat talorum casibz vlpsum

Alea sed vetat ut magis fiat inops

Ponit aliā pabolā di. q. vlpsum fuit. qdā lufor. q. pfl ludū alearu cartularaz tafilloz z alioz ludoz erat qñqz paup z qñqz diues. sed sepi' erat paup qz diues. qz qñ diues erat facilis efficiebat paup. s. qñ paup erat vix diues ēē poterat ob defcū pecuniaz. qz nō hēbat p ludo exercēdo. nā deficiēte cā deficit z effcū. Lon. (Alea pauperat z ditat vlpsum) illū viz (casibz). i. cuētibz (taloz). i. tafilloz (sed vetat). i. ordinar vel pmittit (magis) id est magis vt fiat inops). i. pauper. vñ. Ludere cū talis nō est res spiritualis

Extincti cineres si apponas sulphura uiuent

Doctrinale Altum

Sic vetus apposita mente calescit amor

Pōit aliā pabolā dī. q̄ q̄uis ignis sit extict⁹ si apponat sulphur s̄ cineres calidos ignis iuincet. s̄ si amor vet⁹ remoueret itez renouat. 7 sic hō recipit amare. **Co.** (Exticti cineres viuēt si apponas). i. addas (sulphura. sic amor vet⁹ calescit). i. incipit ardere (mēte apposita)

Dura caribdis aquas bibit 7 vomit oibus horis

Sic dat sic aufert fors sua dona viris

Pōit aliā para. dī. q̄ q̄dā piculū marinū q̄ vocat caribdis ē tal nature. q̄ illd q̄ bibit cito euomit. ita s̄ fortuna dat bona viris 7 aufert eis bona q̄ dedit. **Lon.** (caribdis dura) illd crudele piculū marinū (bibit 7 vomit). i. attrahit 7 euomit (aqs oib⁹ hor⁹. sic fors). i. fortuna (dat et aufert sic sua dona viris) id est hoib⁹

Currere cogit equū sub milite calcar acutū

Et puez studio virga vacare sua

Pōit aliā pabolā dī. q̄ sicut calcar acutū cogit equū cito currere s̄ eate. S̄ si aspera s̄ga cogit iuuenē ad studēdū. **Lon.** (calcar acutus cogit equū currere sub milite. Et s̄ga facit puez vacare studio) suo

Non perit ipse sua propria qui nauigat aura

Nec vir qui ppria degere debet ope

Pōit aliā pabolā dī. q̄ ille q̄ sua ppria vrit volūtate n̄ sp̄ perit. s̄ ille q̄ sua nō vrit pp̄a volūtate sicut ē paup nō sp̄ perit. iō sperare debem⁹ l⁹ paupes sumus. **Lon.** (ipse q̄ nauigat pp̄a aura). i. q̄ vadit pp̄a volūtate (nō perit) sp̄. **Nec** p 7 nō. 7 (vir q̄ dz degere). i. viuere i pauprate (pp̄a ope). i. pp̄io labore (nō perit)

Trāquillum nequit esse fretum dū peste mouet

Nec māsuetus homo dum mouet ira ietur

Pōit aliā pabolā dī. q̄ mare n̄ p̄t eē firmū 7 stabile dū mouet tēpe stare 7 v̄to 7 ipetuositate. sic nec hō māsuetus 7 pacific⁹ eē p̄t dū p̄ irā 7 mouet. **Lon.** (fretū). i. mare (neq̄t eē trāq̄llū). i. q̄erū sine stabile (dū mouet). i. 7 mouet (peste). i. tēpestate (nec) p 7 nō 7 hō māsuetus. i. pacific⁹. supple n̄ p̄t eē trāq̄ll⁹ (dū ira mouet). i. 7 mouet (ietur). i. cor hois

Cur aperit portā qui claudere non valet illā

Cur mihi rem spondet q̄ dare nequit eam

Pōit aliā pabolā dī. q̄ nos nō pmittam⁹ aliqd si nō velim⁹ tenere 7 si sit iniustū nō debem⁹ pmittere. 7 d̄t. **Cur** apit portā ille q̄ nō p̄t eā claudere. 7 cur pmittit ille q̄ nō p̄t tenere. **Co.** (Cur). i. q̄re. supple ille apit portā q̄ n̄ v̄z claudere illā). i. portā. 7 supple ille (Cur spondet). i.

Parabolarnm Alaní

pmittit (mibi re qui nequit). i. nō p̄r (dare eā) sc̄z rē promissaz

Cōcipit vt pariat mulier dū venerit hora

Tu quoq; suscipiens des aliquando mihi

Pōit aliā pabolā dī. q; mulier p̄cipit vt pariat dū tps affuerit. s̄l̄r si tu suscipias ab aliq; dona aliq; des etiā aliqñ dū loc⁹ affuerit d̄ tuis bonis ei donū aliq; resbuere **Lō.** (mulier p̄cipit vt pariat dū hora venerit). i. p̄cedi (q;3) p̄ 2. 7 (tu suscipies aliq; d) a me (des aliqñ m̄) aliq; d

Nulla potest sedare sitim flagrantibus vnda

Copia nec cupidi cor satiare viri

Pōit aliā pabolā dī. q; nulla aqua p̄r auferre sitim ab hoib; epate calidis. sicut sunt hydropici **Silr** nulla abundātia bonoz ipalium 7 diuitiaz p̄r satiare cor hois cupidi siue auari **Lon.** (Nulla vnda) i. aq; p̄r sedare). i. satiare (sitim) hoib; (flagrātib;) sc̄z epate (nec copia) id ē abundātia supple diuitiaz (pōt satiare cor cupidi) i. auari hois.

Vipera virus habet. que cum calet illud euomit

Claude sinū prohibe. ne calefiat ibi

Pōit aliā pabolā dī. q; vipera est serpens hñs venenū q; cū calet siue qñ irascit euomit siue emittit illud p̄ os. quare claude sinū tuū ne ille serpens intret ibi. quasi diceret q; prauē cogitatōes hñt viri. i. effe; cū mali q; cū calent. i. delectāt euomit illud virus. i. suū effectū. 7 in de p̄ouenit malū siue p̄cc̄ss̄. quare debes claudere tuā mētē. ne prauē cogitatōes intrēt illam **Lon.** (Vipera h; virus) id ē venenū (que) sc̄z vipera (cum calet). i. irascit (euomit illud) sc̄z venenū (claude sinū) supple cor tuū. i. tuū (prohibe ne) sup. venenū (calefiat ibi) i. i cor d̄ tuo

De nuce fit corplus. de glande fit ardua quercus

De parua puera sepe peritus homo

Pōit aliā pabolā dī. q; sicut de parua nuce 7 de puā glāde fiūt magne arbores. ita de vno puo puero sepe fit hō magn⁹ sapiēs 7 potēs. qre pueros floccipēdere nō debem⁹ **Lon.** (coryl⁹ fit de nuce). i. de fructu nucis. 7 de glāde fit quercus ardua) id est alta **Sili** (homo peritus) id est sapiens fit (sepe de puo puero)

Futile vas fundit. sincerū vina retentat

Sic audita tenet mens bona. fundit hebes

Pōit aliā pabolā dī. q; vas futile. i. fractū effundit vinū; sed vas sincerū. i. integrū retinet vinū 7 nō pdit illud. sic mēs bona retin; bonas doctrīnas 7 bonos mores. 7 mēs hebes obliuiscit illos **Lō** (vas futile). i. fractū (fundit). i. effundit (vina) sed vas (sincerū). i. itegz (retētat) id retin; vina (Sic mēs bona tenet) audita. i. bonos monitūs. 7 mens (hebes) id ē stōlida (fundit). i. obliuiscit. supple audita

Doctrinale Altum

In nihilum nix alta fluit. si desuper ymber

Decidat. et vicio fama perempta perit

Ponit aliā pabolā dī. q̄ uix alta z magna stritur ī nihilum pluuisa desuper cadente. Silt̄ bona fama et bonū nomē depditur vicio ad ueniēte z illā denigrāte. Lon. (nix alta) id ē magna (fluit). i. stritur (in nihilū. si ymber). i. pluuisa (decidat). i. cadat (desup) id ē de celo. Sic (z fama pēpta). i. diffamata l' destructa (vicio perit). i. crimie depdit

Stratus humi palmes subeuntibus indiget vlmis

Indiget auxilio diuitis omnis inops

Ponit aliā pabolā dī. q̄ palmes siue pal' idiget virgīs vlmī. i. illi' magne arboris. vt idē erect' sustineatur. z cū alijs palmitib' sit li' gar' siue fortificet. Silt̄ ois hō paup' auxilio diuitis idigz vt inde sustineat z viuat. Lon. (palmes strat') .i. pstrat' (humi). i. a terra. indiget vlmis (illis arborib' subeuntib') .i. sustētātib' ipm palmitē. scz p suas fgulas. Sic (ois inops). i. ois hō paup' (idigz auxilio diuitis)

Non possum cohibere canem. quin latret vbiqz

Nec queo mendaci claudere labra viro

Ponit aliā pabolā dī. q̄ hō nō p̄r phibere canem quin latret vbiqz Silt̄ nullus p̄r phibere viz mēdacē quin mētiat vbiqz // Lon. ego (nō possum cohibere). i. phibere (canē quin latret vbiqz). i. in oī loco (ne) p z nō. z nō (queo claudere labra). i. labia siue os (viro mēdaci)

Fumum non ignem iaculatur ab ore caminus

Colloquio non re liuor obesse potest

Ponit aliā pabolā dī. q̄ caminus .i. fornellus euomit fumū tm̄ z n̄ ignē. Silt̄ iuidus nō p̄r nocere nisi colloq̄o. z nō emittit nisi solū vētū ab ore quē pdit. Lon. (camin') .i. fornellus (iaculat') .i. euomit (ab ore fumū) z (non) iaculat' ignē. Sic (liuor). i. inuidia (p̄r obesse) id est nocere (colloquio) id est s̄bis (z non re) id est de facto

Non domus sed dominus laudetur. si bonus is sit

Sinautem dominum spernimus atqz domum

Ponit aliā pabolā dī. q̄ si aliq̄s dñs vel magister alic' dom' sit bos nus debem' laudare dñm z nō domū. S; si sit malus z domun. et dñm spernere debem' Lon. (dñs) supple alic' dom' (laudat' z non domus. si is) scz dñs 'sit bon'. Sinautem) p̄r z p̄ sed et p̄ nō. S; si dñs non sit bonus. nos (spernimus dominum atqz domum)

Non ibis rostrum. non ardea deserit anunt

Non leuiter vicium. dum facit illud homo

Doctrinale Altum

diuinitē in corz et potētie p̄terire nūc q̄si somnia vidētur. qz in nihilā sunt redacte. **Lon.** (fārasma). i. somniū (apparet v̄ris. s̄z qd̄ fuit añ) . i. p̄us (nihil. v̄rit̄ rursus). i. iterato (in nihilū. ab illis) s̄z hoībz sine v̄ris somniātibz (gl̄a c̄sus). i. diuinit̄az (fugitiui adest et abest sic). i. taliter (que) supple gloria (non adueniat) id est non aduenit prius (q̄ eat) id est recedat (quali somnus) id est ad modum somni

Dum calor est et pulchra dies formica laborat

Ne pereat dum nix venerit alta fame

Sic iuuenis dū tēpus habet sudoribus aptum

Querat. quā possit lassā senecta frui

Ponit aliā pabolā di. q̄ formica estate calida dieqz clāro vigēte in cessantē p̄victu laborat suāqz p̄ulsionē faciēs nidū suū granis replet vt dū h̄yēs aduenerit et nix sup̄ terrā ceciderit deinde viuere possit absqz laborē. **Sil̄** iuuenis dū tēp̄ h̄z et corp̄ aptū laboribz incessanter laborare debz vt senectute adueniēte de suis p̄p̄rijs laboribz sine opp̄rio viuat et nutriat̄. **Lon.** (formica laborat. dū) p̄ qm̄ calor est et pulchra dies). i. qm̄ estas ē (ne pereat fame). i. ne deficiat (dū nix alt̄a venerit. sic iuuenis q̄rat) supple illud (q̄ senecta lassā). i. tpe senectutis (possit frui). i. vt (dū) p̄ qm̄ (habeat tēp̄ aptū). i. p̄ueniēs (sudoribus). i. laboribz. vñ legunt̄ tales & lus. **Dum iuuenes estis et tēpus habere potestis. Cur non addiscitis ne vñqz bestia sitis**

Non adeo sublime leuat leuis ala volucrum

Quin̄ redeat rursus rura relicta petens

Non ita subuectos rota surgens tollit in altum

Quin̄ vergens illos rursus ad ima ferat

Ponit aliā pabolā di. q̄ ala nō in t̄m̄ eleuat suā volucrē in altū quā adhuc speret ad ima loca redire. s̄z ad terrā. **Sil̄** rota fortune nō in t̄m̄ eleuat hoīez qm̄ adhuc possz illū dep̄mere et ad ima loca reducere. **Lon.** (ala leuis n̄ leuat volucrē). i. auē (adeo s̄blime). i. tā alte (qm̄ redeat rur̄ petēs rura relicta). i. qm̄ reueniat ad p̄ta dimissa (sic rota) supple fortune (surgēs n̄ tollit). i. n̄ portat (i altū subuectos). i. s̄bleuatos (sibi ita). i. it̄m̄ (qm̄ h̄gēs). i. portās) l̄s ferat rur̄ ad ima). i. ad bassa

Ebrius ante bibit q̄s nauseat. ante ligurrit

Qz vomat ante leuat q̄s pede firmius eat

Non sic in nobis. nec est sic ordo retentus

Ante docere modū q̄s didicisse iuuat

Ponit aliā pabolā di. q̄ ebri⁹ bibit añqz nauseat. et gulosus p̄me/

Parabolarū Alani

dit anq̄s vomat. z hō surgit anq̄s vadat. s; hic ordo n̄ ē in hōib; q; a
liq̄ volūt citi⁹ eē mārī anq̄s s; discipli. z citi⁹ dñi q̄s fuit. z sic d̄ alijs
Non. Ebrius bibit anteq̄s nauſeat. z ligurrit anteq̄s vomat. z leuat)
id est surgit (anteq̄s eat firmus pede. non) supple est (sic in nobis. nec
ordo retentus sic in nobis iuuat modo docere anteq̄s didicisse)

Non emitur care res legibus emptā forozum

Venditor et emptor sunt tibi mente pares

Sed nihil est sub celo quod sit carius emptum

q̄ quod emunt longe fronte rubente preces

Ponit aliā pabolā di. q; res ēpra legib; foroz. id est realē ad modū
mercātiāz ī foro siue nūdīnib; n̄ emit care s; nihil ē ēprū cari⁹ s; ce
lo q̄ illd̄ qd̄ p lōgas p̄ces emit z maxia verecūdia. **Lō.** (res ēpra legi
bus). i. s; uetudīnib; foroz n̄ emit care. v̄dītoz z ēptoz sunt ibi pa/
res mēte). i. p̄cordēs (**Sed nihil ē sub celo qd̄ sit emptū cari⁹.** q̄ qd̄
longe preces emunt. fronte) id est facie (rubente) id est verecundante

Dentibus attritas rursus bos ruminat herbas

Ut totiens trite sint alimenta sibi

Sic documenta tui si vis retinere magistri

Sepe recordaris. que semel aure capis

Pōit aliā pabolā di. q; sicut bos herbas p̄ eū comestas sepius ru
minat z attrit; vt sic attrite leui⁹ ille herbe ī stomacho dīgerāt. **Sic**
sitr si tu vel retinere documēta tui doctoꝝ q̄ semel ab eo audiisti. ne
celse ē vt ea sepe recorderi ī aīo tuo. **Lō.** (bos ruminat rursuz herbas
attritas dētib; vt) supple herbe) trite toties sint alimēta). i. nutrimen
ta sibi (**Sic recorderis sepe documenta tui magistri que capis**) id est
concipis (aure) id est per aurem (si vis retinere)

Follibus inclusas faber improbus excitat auras

Dum ferrum durum molliat ipse focus

Sic ortus furor intus agit precordia stulti

Dum reddit molles litis agone vires

Pōit aliā pabolā di. q; faber excitat vētū iclusuz ī follib; ī ignē quif
q; ferz ep̄is ī igne fiat molle **Sic furor iclusuz ī corde agit corp⁹**
hoīs ī litis agone: quifq; ip̄m corp⁹ molliat z fiat debile: z hō fiat q̄i
mut⁹ z isensat⁹. **Lon.** (faber ip̄robo excitat auras). i. vētū (iclusuz fol
lib;). i. ill' instrumēt; (dū ip̄e foc⁹ molliat ferz duz. **Sic furor**). i. ira
(ortus intus agit) id est agit (precordia stulti) hominis (dum) id est
donec (reddit vires molles agone litis)

Voce molozorum latebris arcentur onagri

Et tū et ipse canū dente tūmendus aper

Sic z presbyteri viciosos vrgere debent

Et nisi peniteat ense ferire dei

Doctrinale Altum

Ponit aliā pabolā dī. q̄ asini siluestres voce leporariorū cogūt exire
larebras siue foueas. ⁊ etiā aper qd̄ ē aīal valde timēdū silr̄ exīt foue
am canibz̄ mordētibz̄ eū. Silr̄ presbyteri q̄ sunt canes ecclesiā custo
diētes. vitiosos ⁊ malos hoīes q̄rere debēt ⁊ illos castigare dēte. i. ser
mone. ⁊ nisi se velīt emēdare debent eos ense iusticie punire. yr̄ alijs
cedat in exēplū // Lon. (onagri). i. asini siluestres (arcēt). i. cogūt (exire
larebris). i. a locis obscuris (voce molosoz). i. illoz magnoz canū (et
aper). i. porc̄ siluestris (timēdū). i. metuēdū (exīt dēte canū). i. canibz̄
eū mordētibz̄ (sic presbyteri debēt arguere vitiosos) supple hoīes. ⁊ nī
sī ip̄i vitiosi peniteāt. presbyteri (dnt̄ vitiosos ferire ense dī). i. iusticia

Et diues atq; miser fuit olim rex mida diues

Auro. sed vite pditione miser

Sic custos census. sic omnis viuūt auarus

Dum nihil ⁊ multum possidet ipse boni

Ponit aliā pabolā dī. q̄ sicut rex Mida sic appellat̄ fuit potēs ⁊ p̄
maxie diues ⁊ plen̄ opibz̄ mūdānis: sed fuit miser ⁊ paup̄ pditione
sue vite. Sic auar̄ ⁊ custos cēsus multa t̄palia possidz̄ bona ⁊ tñ nil
boni possidet. cū scipm̄ nō possideat Lō. (rex) Mida fuit oli diues et
miser fuit inq̄ diues auro: s; nīf̄ pditōe vite. sic omnis custos cēsus
id est pecunie (viuūt sic). i. talit̄ ⁊ oīs auar̄ sic: dū ip̄e. i. auar̄ (possi
det multū: ⁊ nihil) p̄ nō ⁊ aliqd̄. ⁊ nō (possidet) aliqd̄ (boni)

Hesperus astroz se prefert vespere primum

Et facit immensum quo micat ipse iubar

Sic cito non tarde se monstrat egentibus ille

Qui clarum gemini lumen amoris habet

Ponit aliā pabolā dī. q̄ hesper̄ ē qdā stella q̄ p̄cedit alias stellas i ve
spe. ⁊ p̄mo mōstrat hoībz̄ q̄ alie stelle. ⁊ de se tantā claritatē emitte
ac si ceteris stell̄ ⁊ toti mūdo suā claritatē p̄bere vellz̄ Silr̄ vir scūs ⁊
iust̄ ac amic̄ cordial̄ se oīdit paup̄ibz̄. ⁊ eoz̄ amic̄ q̄tociū p̄t eis
sua bōa disp̄git ⁊ iuxta possibilitatē suā succurrere parat̄ ē Lō. (he/
sper̄) illa stella (p̄fert se p̄mū astroz vesp̄e ⁊ facit iubar imēsus q̄ ip̄e). i.
hesper̄ (micat. sic ille mōstrat se egētibz̄). i. indigētibz̄ cito ⁊ nō tarde
(qui hz̄ lumē claz̄ amoris gemini). i. duplicati siue fortificati

Eolus ingentes ventoz temperat iras

Et mare neptunus sepe tridente domat

Sic sese dominus faciat feritate timeri

Qui regimen magne gentis habere cupit

Parabolarum Aiani

Ponit aliā pabolā dī. q̄ eol⁹ q̄ vētos pacificiat sepe pacificat igētes iras vētoꝝ. ⁊ neptun⁹ de⁹ maris magna crudelitate sua tēperat mare ipetuoluz. Sic silt̄ hō p̄stitutus ī dignitate ⁊ potentia hñs sub se multos subditos. illos sub pedib⁹ tenere debet. ⁊ qñ q̄ eis delinquētib⁹ grauit̄ p̄ire vt hēatur ī timore. vt ne ipi d̄ eū isurgāt ⁊ eleuētur **Lō.** (Kol⁹ tpat iras igētes). i. magnas (vētoꝝ. ⁊ neptun⁹). i. d̄s maris (tpat iras vētoꝝ marie tridente). i. bello crudeli (Sic dñs faciat sepe timeri feritate). i. crudelitate (q̄ cupit h̄e īgimē magne gētis)

Bella mouet citius cui desunt cornua thaurus

Q̄ qui cornuta fronte ferire potest

Sepius in vicos pueros pugnare videmus

Q̄ validos homines. quis solet esse vigor

Ponit aliā pabolā dī. q̄ thaurus iuuenis q̄ nōdū cornua gerit seu h̄z nirit̄ cit⁹ mouere bella q̄ magni thauri q̄ magni gerunt ī capite cornua Sic silt̄ sepius videm⁹ bellare pueros iuuenes ⁊ etiā hoies miseros nullā p̄tate hñtes. q̄ hoies robustos ⁊ potētes **Lō.** (thaur⁹ cui cornua desūt). i. deficiūt (mouet citius bella q̄ thaurus q̄ p̄t ferre frōte). i. portare ī capite (cornua Sic videm⁹ pueros pugnare sepius in vicos q̄ hoies validos). i. robustos (q̄s). i. q̄b⁹ (vigor solz eē)

Impatiens aratri si bos iungatur aratro

Tortam non rectam capit arando viam

Sic sunt qui retrahunt gradientes sepe reuersus

Cum videant illos carpere lucis iter

Ponit aliā pabolā dī. q̄ si bos indomit⁹ iūgat aratro cū boue domito: deuiat a viā recta in q̄stū p̄t ⁊ aliū bouē secū trahit nec sinit cum rectā viā p̄gere Silt̄ si mali viri iūgant cū bonis ⁊ videāt bonos rectā viā p̄gere: deuiāt illos inq̄stū p̄t vt teneāt viā tortā: nec sinit illos facere bonū qd̄ p̄posuerūt **Lō.** Si bos īpatiens aratri). i. indomit⁹ (iūgat aratro. capit viā tortā ⁊ n̄ rectā Sic sunt (supple illi (q̄ retrahūt sepe gradientes) supple iter rectū (reuersus). i. ecōuerso (cū videant illos) sc̄z bonos (carpere). i. cape. iter lucis). i. iter iusticie

Cū niue cū pluuia cū gradine vtere capras

Ac niti contra fronte videmus oues

In iustos feuas. ira. nephas. iniuria raptant

Sed iustus toto corde resistit eis

A. d. q̄ nos vide⁹ cap̄s ⁊ oues p̄tere cornua d̄ pluuiā gradine ⁊ niuē q̄b⁹ iūst̄. sic eē bōi hoies resistūt mal⁹ p̄ suā p̄statiā **Lō.** nos (vide⁹

b iij

Doctrinale Altum

capras z oues vertere. ac niti) .i. bellare. supple cum (fronte . cū niue
cū pluuiā . cū grādine. ira nephas z iniuria raptāt) .i. tēdūt (i iustos)
.i. contra iustos (sed iustus) supple homo (resistit eis toto corde

Non potis est pelagus leuiter trāsire liburnus

Ni sit qui remis currere cogat eum

Non valet ad metā cursum producere cursor

Ni sibi pes z spes auxiliētur ei

¶ Ponit aliā pabolā dicēs. q̄ liburn⁹ ē nauis q̄ nō p̄t p̄trāsire mare
nisi habeat p̄ductorē q̄ ducat eā remis **S**ilr cursor ad metas sui cur
s⁹ ire nō valet sine pedib⁹ z volūtate currēdi vel eūdi. **U**n p̄ h̄ vult
autoz inuere q̄ aliqd̄ op⁹ p̄ficere nō possum⁹ nisi illa habeam⁹ que
sunt nobis necessaria ad p̄ficiēdū illud op⁹. **U**n tria sunt necessaria
ad p̄ficiēdū aliquod op⁹. scz posse scire. et. velle. de q̄bus si desit vnū:
inceptū op⁹ p̄ficere nō valēm⁹ **U**n catho **Q**uod possis id tēpta zc.
Kon. (liburn⁹) .i. illā nauis (nō potis) .i. potēs ē (trāsire leuif pelag⁹)
.i. mare (ni) p̄ nisi. supple sit aliq̄s (q̄ cogat eū currere remis . cursor nō
vz p̄ducere cursū ad metā (.i. ad t̄minū (nisi pes z spes auxiliētur ei)

Longius ille videt. qui multos spectat ocellis

Qz cui dat visum solus ocellus homo

Idcirco vaccam seruādā tradidit argo

Sponsa iouis iuno. non poliphebe tibi

¶ Ponit aliā parabolā dicēs. q̄ ille longius videt q̄ plures oculos
h⁹ q̄ qui vnicū oculū habet. quare iuno sponsa iouis dedit vaccam
seruandā argo qui centū habebat oculos z nō poliphebo qui solum
ocellū hēbat. **D.** diceret. q̄ tu nō debes plus credere tue soli opinio
ni siue p̄silio vnus hoīs q̄ pluriū hominū . qz vt cōmuniter d̄z. **P**l⁹
vident oculi q̄ oculus **¶** **C**ostrue (ille qui spectat) .i. q̄ respicit (mult⁹
ocellis) .i. oculis (videt longius q̄ homo cui solus ocellus) id ē (ocu
lus dat visus. idcirco) .i. p̄pter hāc cām. o (poliphebe iuno spōsa iouis
tradidit vaccā seruādā argo) .i. tali homini centum oculos habenti
z (nō tibi) qz non habes nisi vnum oculum

Vim minus exercet. q̄ late spargit ignis

Qz cui collecte vim tribuere faces

Fortius inuadit qui vires colligit hostem

Qz qui dispfis viribus instat ei

¶ Dicit q̄ ignis silr cōgregat⁹ maiore emittit calore q̄ dispfus z segre
gat⁹ **S**ilr gētes silr cōp̄tes s̄t in bello fortiores q̄ dispfi z segregati

Parabolay Alani

Non (ignis q̄ spargit late exercet vi min⁹) supple q̄ ignis (cui faces collecte). i. ligna sūt collecta (tribuere). i. tribueit. supple hō (q̄ colligit) i. sūt aggregat (vires). i. bellātes (inuadit fortius hostē) supple q̄ ille q̄ (instat ei. i. obuiat hosti (dispersis viribz). i. segregatis bellātibz.

Pessimus est hostis. qui cū benefeceris illi

Fortius insurgit bella mouendo tibi

Si carni fac velle suū si bella moueri

Vis tibi. si pacē colla domato fame

ponit parabolā dicens. q̄ nō est hosti peior q̄ ille q̄ malū reddit p bono. quare si habeas hostē nō des ei supra te prāte. nā si dñetur tibi multū nocere poterit. **S**ilr cū caro nrā sit inimic⁹ nrī mortalis. non debemus sibi dare prāte supra nos. i. supra spūm nr̄m. cuz habeam⁹ eā i prāte nrā. s; debem⁹ eā sub iugo tenere z fame ac abstinerijs seu penitēijs domare. ne ptra nos insurgat. vñ⁹. **L**uxuriat raro nō bñ pasta caro. **C**ostrue (hostis ē pessim⁹ q̄ insurgit forti⁹ tibi). i. ptra te (bella mouendo. cū) p qñ. supple tu (bñfeceris illi) **S**ic fac carni vel le suum si vis bella moueri tibi) et si vis inq̄z (moueri tibi pacem. colla) id est carnes (domato fame)

Capitulum tertium

Non teneas aurū totū. qd̄ splendet vt aurū
Nec pulchrū pomum quodlibet esse bonū

Non est in multis virtus quibus esse videtur

Decipiunt falsis lumina nostra suis

Plus aloes q̄ mellis habent in pectore tales

Quos sanctis similes simplicitate putes

Hic incipit terciū caplm hui⁹ libri in quo pcedit p sex metra **E**t pmo ponit pabolā di. q̄ totū illud qd̄ splēdēz vt aurū nō est aurū. z oē pomū pulchrū lz videat bonū nō tñ est bonū **S**ilr multi sunt hoies qui vident esse sapientes z tñ nō sunt. z multi vident veraces q̄ tñ sunt falsissimi: z plures vident esse sci q̄ tamē sunt pessimi. qui ab extra vestiti sunt vestib⁹ ouū z innocētū. intrisecus at sūt lupi rapaces vt habet in euāgelio. z etiā multa vident nobis bona q̄ tñ sūt pessima **N**on. (Nō teneas totū) supple illd̄ (qd̄ splēdet vt aurū eē aurū) **N**ec teneas qd̄ libet pomū pulchrū eē bonū. sic xrus q̄ (videt esse in multis nō est) s; in illis. supple tales hoies (decipiūt lūia nostra). i. oculos nostros siue mētē nostrā (suis falsis) supple lūinibz. tales (hñt in pectore). i. in corde plus (aloes). i. amaritudinis vel falsitatis (q̄z mel

Doctrinale Altum

lis). i. dulcedinis vel vitatis (quos) scz supradictos (putas) supple eē
(siles scis) supple boibo (simplicitate). i. sanctitate

Morsibus aggredit lignū capra quo religatur

Num sibi nil aliud detur quos lacerare queat

Quāuis delicias cupiat sibi quisq; necesse

Ut capiāt omēs id quod habere queunt

Nil prodest optare magis vel querere nobis

Qz qd vel quantū vult deus ipse dare

Ponit autor aliaz parabolā dicens. qz capra non hñs qd comede
re corrodit suū presepe **S**ic cū oēs cupiāt esse diuites. tamē necesse
est vt solū capiāt bona que sibi accedere pñt qz nō oēs pñt esse diui-
tes. nec pdest plures diuitias nobis q̄rere q̄z deus nobis velit p̄sta-
re. ipe em̄ deus sc̄it quibz indigemus ad salutē corpis r̄ aie **C**ōstrue
(capra aggredit morsibus) supple illud (quo lignū religat. nil) pro non
et aliquid. cuz aliquid aliud nō sit tibi (qd det sibi **Q**uāuis quisq;)
. i. q̄libz hō (cupiat diuitias) supple h̄re (sibi ē necesse vt oēs capiāt id)
. i. illud (qd queūt). i. pñt (h̄re. optare vl querere magis q̄z) supple tot
(qd vel q̄zū ipe de⁹ vult dare. nil) p nō r̄ aliqd. nō pdest nob) aliqd

Ad vasa neptuni fontes et flumina currūt

Et quocūq; potest currere currit aqua

Post valles quas semp amat dilabitur vnda

Et colles odio quas habet illa fugit

Quis satis est his plura fluunt his vndiq; feri

His datur his emitur. pauper vbiq; iacet

Autor ponit aliaz pabolā dicens: qz aqua naturaliter descēdit deoz/
suz r̄ querit societate aquaz. i. mare. r̄ magni fluuij naturaliter per-
gūt illuc. r̄ parui riuuli rēdūt ad magnos fluuios r̄ p̄iungunt ill. sed
nunq; mare ascendit p̄ fluuios nec fluuius p̄ riuulos. sed econverso
maior q̄ntitas aq̄ attrahit ad se minores aq̄s **S**ic s̄ic est de diuitijs
hui⁹ mūdi. q̄ sp̄ rēdunt ad ditiores r̄ potēiores. vbi ē cōgeries ipaz
diuitiaz r̄ difficulter ad pauperes dirigūt: cū illis nulla sit diuitia-
rū q̄geries. s̄z eos fugiūt imo poti⁹ ad diuites accēdūt. r̄ sic maior di-
uitiaz q̄ntitas attrahit ad se minores vt forti⁹ radicētur ibidē **C**on-
(fōtes et flumina currūt ad vasa neptuni). i. ad mare (r̄ aq̄ currit q̄/
cūq; p̄t currere vnda) id ē aq̄ (dilabitur sp̄ p̄ valles q̄s amat. r̄ illa)
scz aq̄ (fugit colles). i. mōtes (q̄s) supple colles (h̄z odio. Plura) id ē plu-
res res (fluūt h̄is) supple boibo (q̄s). i. q̄bo (satis ē). i. plura bona seu di-

Parabolaz Alaní

uitie sunt (fertur his) id est potatur diuitibus (yndiqz datur his, emi-
tur his). i. a diuitibus (pauper vbiqz iacet). i. a nullo reputat Et nota. qd
ista tria vba q ponunt in littera: scz fert dat et emit sunt ipersonalia

In boream zephirus conuerti sepe videmus

Nomine mutato. rursus et hunc in eum

Non tamen am mitor de tempore si varietur

Cum sic cunctoz conditor ipse velit

Sed mitor miranda nimis vaga corda viroz

Cur totiens mutant se prohibente deo

Ponit alia parabolam di. q. zephirus. i. ille vetus sepe mutat i bo-
rea z ecouerso. nec miramini si tempus ita varietur cu ds ita velit z
ordinauerit. sed multa amitor cur cor hois mutet de bono i malum
cu ds hoc nolit **L**on. nos videm⁹ sepe zephirus illu vetu: pueri in
borea: et videm⁹ sepe (huc) scz borea pueri: rursus in eu: i. i zephiz
(noie mutato: **E**t ego: in no am mitor de tpe si variet: sic cu ipe p di-
tor: scz deus: velit sic: i. ordinauit sic (**S**ed mitor miranda nimis). i.
valde: cur: i. quare: corda vaga viroz mutar se toties deo. phibere

Non aliam legem patitur fur qz latro captus

Quauis de nocte fur eat. ille die

Na minus hic peccat q censum condit in agro

Qua qui doctrinam claudit in ore suam

Abfit commissum sine lucro ferre talentum

Ne seruos nequam vos vocet ira dei

Ponit alia parabolam di. q. fur captus no minus punit qz latro. nec
ecouerso. lz fur eat de nocte z latro eat de die **N**ec ille minus peccat
q pecunias abscondit in agro qz ille qui sciaz sua abscondit: nec vult
alios docere **Q**uare diuitias male acquisitas z sine lucro. i. sine pe-
na tenere no debem⁹: ne ira di vocet nos seruos nequa z prauos. et
mittamur in tenebras exteriores **L**ostrue (fur captus no patit a-
lia lege: i. punitioez: qz latro. qzuis fur eat o nocte et ille: scz latro: eat
de die: z supple ille: q abscondit censuz: i. pecunias: in agro n peccat mi-
nus qz qui doctrina sua claudit in ore: suo: ferre). i. portare vel tene-
re: talentu: i. denariu: pmissuz: id e acquisitu: sine lucro: id sine pena
vel labore: absit: procul sit: **N**e: p vt z no vt: ira dei no vocet vos ser-
uos nequam id est malos

Non opus est somno syrenes ingredienti

Doctrinale altum

Nec sibi qui studia falsa cauere uolei

Sepe stilum vertit qui uersum uertere debet

Dentibus est unguis. scalpit z usq; caput

Querit ea primum. q̄ postea ponere possit

Non apte uenit uerba locare potes

Ponit aliā pabolā dī. q̄ op^o somni uel dormitionis nō ē intrāti picu-
la uel certamina. z ille etiā dormire nō dz. q̄ studio se uult uirare fal-
sa. i. falsitates z deceptiones mūdi. z p̄sicator. s̄tēs s̄suz sepe s̄rit
materiam s̄sus. z ille qui suos rodit unguis dētib; aut caput suum
scalpit nō facit p̄ueniēs nec honestū. **E**t ita sicut p̄dca nō ueniūt ad
p̄positū. imo q̄nq; nocēt. **S**ilr oīa s̄ba nō ueniūt ad p̄positū nec sunt
dicēda. qz q̄nq; nocet. **U**n s̄p̄ p̄ditiones requirunt ad b̄n loquēduz.
q̄ p̄tinet in hoc s̄su. **Q**ui. dō. cui. dicas. cur. quō. q̄n req̄ras. ut lati^o
p̄tinet in libro de s̄uo loquēdi z tacendi. **L**on. (opus somno nō ē in-
grediēti syrenes). i. picula maris. **N**ec p̄ z nō. z nō ē opus somno il-
li (qui uolet cauere falsa sibi studio). i. cū diligentia. **E**t supple ille (q̄
dz s̄tere s̄suz s̄rit sepe stiluz). i. materiā. **E**t supple ille (q̄ est). i. come-
dit z rodit (unguis dētib;). i. cū dētib; (z scalpit caput. usq; q̄rit p̄mū
.i. p̄mo (ea q̄ possit ponere postea) sic z tu (nō potes locare quis uer-
ba apte). i. conuenienter

Tersites uicium non uires auxit achinis

Inops uirtutis garrulitate potens

Sic inter scacos alphinus inutilis extat

Inter aues bubo. fucus z inter apes

Inter narrantes ciphram iuuat esse figuras

Et uult multoties anticipare locum

Ponit aliā pabolā dī. q̄ **T**ersites fuit hō inutilis z carēs s̄tutibus
sed garrulitate plenus. hic posū^o inter grecos bellantes p̄tra hostes
suos b̄n auxit eoz nūcz. sed nō p̄fuit uirib;. **S**ic alphinus inutilis
stat sepe int̄ scacos. i. i ludo scacoz. z bubo stat inutil̄ inter aues. z fu-
cus inter apes. z ciphra. s̄. zero sepe stat inter alias figuras nūerales
q̄s multoties uult p̄cedere lz de se nihil ualeat. **S**ilr multi s̄t hōies
miseri z inutiles qui āncedūt uiros prudētes. p̄uidos atq; sapiētes.
z q̄uis sint ispiētes t̄n p̄ ceteris audiri uolūt. **S**ilr z multe s̄t mulie-
res meretrices z ifames q̄ sp̄ uolūt p̄cedere p̄bas z honestas mulie-
res. z eas spernere nō uerecūdāt. **L**on. (**T**ersites) ille hō (inops s̄tu-
tis). i. carēs s̄tutib;. sed (potēs garrulitate). i. abūdās i s̄bis (auxit). i.

Parabolarum Alani

augm̄tauit (nūez). i. multitudinē. z (nō vires). i. fortitudinē (achinis)
i. grec) (sic alpinus iuril' extat). i. stat (inf scacos). i. i ludo scaco z. z
bubo extat iuril' inf auces). i. inf volucres (z fuc' extat iuril' iter apes)
z (iuuar). i. placz l' dlecrat (ciphrā) illā figurā (cē inf figuras narrātes
i. nūerātes. sup. cifra (vult mltoriēs āncipare locū. f. aliaz figuraz

Suparat instātes p̄smos breuis insula fluctus

Et pacem gemini continet vnda maris

Nō possunt thauri concurrere fronte minaci

Dum baculus pastor subleuat inter eos

Apula gens lucanaq; semp bella minantur

Et rabiem media gens venusina vetat

Ponit aliā pabolā dī. q̄ ūsmos ē insula q̄dā in mari q̄ licz sit pua tñ
sp̄ resistit mari. nec mare p̄r illā insulā suis fluctibz subuertere. imo
p̄ supat mare. **S**ilr etiā thauri licz sint magni z fortes. tñ p̄sente p̄
uo pastore cū baculo eis mināte se iuicē ferire n̄ audēt. **S**ilr gens
lucana z gēs apula inf se freqnt atrocīa bella gerūt. q̄ lz multe z po/
tētes sint. tñ gēs venusina q̄ pua ē z pauca tā in nūero q̄ in potentia
illas gētes (lucanā scz z apulā) iuicē debellare ibibuit. **P**er hāc pa/
bolā docz nos auroz. q̄ q̄zuis sim' potētes z diuites tñ n̄ capiamus
iurgia z lites cū paupibz z p̄uis hoibz eos vilipēdēdo. qz freqnt di/
ues supat a paupe. potēs ab ipotēte. z magn' a puo. z fort' a debili.
vt ptz in lrā. **E**t p̄ter dī q̄ pu' lapill' sepe magnā subuertit turrin
Non. (ūsmos) ex̄ns (breuis insula). i. pua insula (supat). i. resistit (instā
tes fluct'). i. sibi obuiātes **E**t supple hec insula (orinz pacē marz gemi
ni). i. geminati l' multiplicati. **E**t (thauri n̄ p̄nt concurrere frōte mina
ci). i. cornibz elat' (dū) p̄ qñ. qñ (pastor subleuat baculū inf eos) scilicet
thauros. **E**t gēs apula z gēs lucana ille due gētes sic appellate (mi
nāf. i. mouēt (sp̄ bella) scz inter se mutuo) **E**t gēs venusina sic appel
lata (media) existens inter illas duas gentes. vetat. id est prohibet
(rabiem) id est furorem predictarum gentium

In cauea propria sit atrox et aspera vulpes

Que potius fugeret. si foret illa foris

Improbus et mordax canis est in limite noto

Dum videt auxilium vim sibi ferre canum

Inter consortes audacior est homo nequam

Quam sit i extraneis hoste minante locis

Ponit aliā pabolā dicens. q̄ vulpes existēs i ppria cauea ē atrox
mordax z aspera. que si esset extra caueam vticq; fugeret. **E**t canis
multis alijs canibus associatus est atrox et mordax. qui si solus es/

Doctrinale Altum

set fugeret. **A** simili homo neq̄ et prauus ⁊ iniquus existens inter socios suos est iniuriosus loquax et audax ad inuadēdū aliquē. q̄ si foret solus vtiq̄ fugeret et taceret. // **L**on. (vulpes sit atrox). i. crudelis (et aspera) id ē ferox (in cauea ppria) id ē in antro suo que sc̄z vulpes: fugeret potius: .i. citius si illa: sc̄z vulpes foret .i. esset: foris: id ē extra caueā suā: **E**t: canis ē improbus et mordax in limite noto: id ē in domo nota: dū: pro quando. q̄t: videt vim canum ferre auxiliū sibi: **S**ic: homo neq̄. id ē prauus: est audacior inter cōsortes: id est iter socios suos: q̄ sit in locis extraneis. hoste mināte: id ē obiurgāte

Inuentum tarde leporem cito perdimus inter

Vepreculas. cum sit tes fugitiua lepus

Perdimus anguillam manibus si strigimus illā

Cuius labilitas fallit in amne manus

Sic abit inuetus nisi conseruetur amicus

Et nisi libertas mutua seruet eum

Dicit autor q̄ si repiamus leporē tarde vel raro tamē cito pdim⁹ eū inter vepres ⁊ spinas intrāte. **S**ilr si teneam⁹ anguillā ⁊ vt me⁹ li⁹ teneam⁹ fortius strigimus. ⁊ quāto plus strigimus tāto citius eā pdimus. **A** simili ē de amico. que si repimus q̄uis tarde tñ cito q̄ dimus nisi mediāte libertate fuemus eū. // **L**on. nos (pdimus cito inter vepreculas). i. inter dumos (leporē inuentū tarde) id ē raro ⁊ cū magno labore (cū) ipe (lepus sit res fugitiua). **E**t nos (pdimus anguillā dū strigimus illā manib⁹). i. cū manib⁹ (cuius) sc̄z āguille (labilis) ras fallit. i. decipit (manus in amne) id ē in aq̄ (sic amicus inuentus) abit id ē recedit (nisi) seruet. ⁊ nisi libertas mutua. i. trinuata (seruet eū) sc̄z amicū. **N**ō habet anguillā per caudam qui tenet illam

Non bene firmus erat digito qui soluitur vno

Nodus. nec fortis tam cito fracta fides

Nunq̄ fidus erit qui desinit esse fidelis

Nunq̄ qui non est fidus amicus erit

Ex quo conueniunt dūo pectora pectus in vnum

Fas est vt maneant pectora pectus idem

Ponit aliā pabolā dī. q̄ nod⁹ q̄ cū vno digito soluit nō ē bñ firm⁹. etiā fides q̄ sic soluit nō ē bñ firma. **D**einde dē q̄ ille q̄ desinit eē fidelis nō erit vnq̄ fid⁹. ⁊ q̄ nō ē fid⁹ nūq̄ erit amic⁹. **E**t qz duo amici p̄ueniūt in vnū sc̄z in volūrate. qz sunt eiusdē volūtatis. iō pueniēs ē vt

Parabolarum Aiani

vt duo corda scz duoz amicoz cōueniāt in vnū **Lon.** (Mod^o q̄ sol
uitur). i. dissoluit (digito n̄ ē bñ firm^o **Nec** fides tā cito fracta) supple
ē (fortis). i. firma **Et** supple ille (q̄ desinit esse fidelis. nūq̄). p nō z vn
q̄. nō erit vnq̄ (fid^o) **Et** ille (q̄ nō ē fid^o. nūq̄). p nō z vnq̄. nō erit vn
q̄ (amic^o) qz (ex q̄ duo pectora pueniūt in vnum pectus. fas est vt pe
ctora) illa (maneant idem pectus id est vna voluntas

Mente minus sanus q̄ corpore creditur eger

Qui medicos eius fuste vel ense ferit

Quis magis insanus q̄ cecus in ardua ductus

Si tunc contemnat felle tumente ducenti

Lippa non lusco colliria nigra medentur

Qui semel est luscus non nisi luscus erit

Ponit aliā pabolā dī. q̄ infirm^o q̄ suos medicos vult pcutere cre
dit magis eger z insan^o mēte q̄ corpore **Dem** dī q̄ valde insan^o est
cecus q̄ existēs in cāpis ptra suū ductorē insurgit qz bñ p̄t rberari a
suo ductore. q̄ si dimittat eū nescit q̄ vadat postea dī q̄ colliria nig. i.
illa vnguēta bñ medēt hōi lippo. i. bñti oculos lippolos. sed nō lusco:
qz q̄ semel ē lusc^o nō erit nisi lusc^o. i. sp̄ erit lusc^o **Per** hāc pabolā vult
autor innuere q̄ tu nō dēs insurgere seu p̄edere p̄ tuos bñfactores
q̄ q̄tidie tibi succurrūt in tuis necessitatibz. qz si alr fecer̄ ptra teip
suz p̄deres: z q̄ talia faciūt fatui st z nō nisi fatui erūt **Lon.** (**Eger**)
. i. infirm^o (q̄ ferit medicos ei^o ense l' fuste credit) supple eē (min^o san^o
mēte q̄ corpore. **Quis**) supple ē (magis insan^o mēte q̄ cecus ductus
in ardua). i. in cāpos (si p̄tenat tūc ducē) scz suū (felle tumente). i. ira ca
lente (colliria nigra medētur lippo) id est homini habenti oculos lip
pos. et (non lusco) id est homini habenti oculos luscos

Nolumus in cirpo quo non est querere nodum

Nec sup infirmum ponere magna gradum

Pasce canem. pastus tuus illum leniet. et te

Quāuis cedatur lesus amabit herum

Fac seruo neq̄ bona semper. et omne qd̄ illi

Prebueris perdes. cum sibi nullus amor

Ponit aliā pabolā dī. q̄ i cirpo siue circulo nod^o q̄rend^o nō ē. qz in
illo null^o nod^o ē. etiā magnū on^o p infirmos z debiles grad^o scādere
nō p̄t. **Dem** dī q̄ si tu habeas canē z illā pascas te sp̄ amabit. z quā
uis a te cedat. tū ad te sp̄ reuertit **Silr** ē de suis q̄ si sit boni z licz a

Doctrinale altum

re quibz ledūt. nō ad te sp reuertēt z tibi debite fuit. s; si mali sint et iniqui. de te nec de tuis rebz curabūt. z quicqd sibi feceris h̄ perdes qz suos bñfactores p̄sus ignorāt. vñ vbi non dēscit amor ibi fideli tas q̄reda nō ē. sicut nec in circulo q̄red⁹ ē nod⁹. **Con.** supple nos (no lum⁹ q̄rere nodū in cirpo). i. in cirpo (in q̄ nod⁹ non ē). z supple nolum⁹ (ponere magna sup gōuz infirmū). i. debile. **Pasce** canē. pastus tu⁹ leniet illū. z amabit te herū. i. dñm suū (quīs cedat) supple a te

Ridiculus mus est. qui muribus imperat. et qui

Tanq̄ rex hoz. sic dominatur eis

Non minor est risus de seruo quando leuatur

In dominum. quando voce manu ferit

Asperius nihil est humili dum surgit in altum

Pungitur in celsa simia sede sedens

Ponit aliā pabolā dī. q̄ magn⁹ risus ē qñ pu⁹ mus vult ceteris mu ribz dñari. z illis ad modū regis impare. **Nō** minor ē risus de suo q̄ cōtra mgrim s̄bis z factis insurgit. **A** fili nihil ē asperi⁹ paupe dī s̄ tato misero in dignitate seu p̄tate p̄stituto. vñ⁹. **Paupe** ditato nil acrius esse putato. vñ talis ē similis simie in sede celsa sedenti. **Con.** (mus ē ridicul⁹). i. deridend⁹ (q̄ imperat muribus. et q̄ dñat sic eis) scz muribz (tanq̄ rex hoz. risus nō ē minor de seruo qñ leuat in domi nū (z qñ ferit dñm voce. qz p̄ z manu: **A** fili (nil) p̄ nō z aliqd: aliqd nō ē (aspi⁹) supple hoī (humili). i. paupi vel misero (dū surgit. i. cleuat (in altū). i. in dignitate (simia). i. illud aīal (pūgit sedēs in sede celsa)

Diuersis diuersa valent medicamina morbis

Ut variant morbi sic variantur ea

Non una doctrina modo se mentibus infert

His timor. his monitus. his adhibetur amor

Quadrupedes adaquare nequis dū pcutis illos

Nec cogit pueros virga studere rudes

Ponit aliā pabolā dī. q̄ aliq̄ medicamina sunt bona in vna infirmi tate: q̄ s̄ mala in alia: z sic diuersimode diuersis morbis danf. **Sic** doctrina diuersimode dat studētibz. nā aliq̄bz debz dari p̄ timores. qz alit nō recipēt. aliq̄bz p̄ dulces amonitiones. z aliq̄bz p̄ amorē **Vñ** dī q̄ eqs adaqre nō possum⁹ dū illos pcutim⁹: sic nec virga cogit pueros rudes z grossos intellectu ad studēduz. **Con.** (diuersa me dicamina valēt diuersis morbis. ea). i. illa scz medicamina (variant.

Darabolarū **A**lani

vt pro sicut (morbi variant, doctrinā nō infert), i. nō imittit (sc mēti/
bus vno mō) supple qz (his), i. aliquibz (timor adhibet, his monit^o) i.
moitio z his (amor) adhibetur. supple tu (neqs), i. nō potes (adaqua/
re qdrupes), i. equos (dum) p qñ (pctis illos, nec fga cogit pue
ros rudes studere) id est obrulos in ingenio

Paruula venalem pprendit mantica telam

Et iacet eriguo multiplicata loco

Cur sic quod cupide menti non sufficit orbis

Predia terrarum gloria census honor

Ius est vt penitus terre sit homūculus expers

Qui totaz terram solus habere cupit

Pōit aliā pabolā dī. qz sicut parua māntica pphēdit telā venalē i erī
guo loco qñ ē bñ plicata, sic p trīū mēs cupidi nō p̄r satiari, qz nos
videm⁹ qz si vn^o hō efficit hodie onager, cras vellz cē vulpes, vt cito
b̄iet oīa bona suoz hōim, etiā hō q̄ auarus ē sp̄ paup̄ ē, z penit⁹ vult
alios supare, vñ Dia des cupido nō perit inde cupido. **Con.** (par
ua māntica pphēdit telā venalē), i. vedibile (z multiplicata), i. plicata
(iāz eriguo loco cur sic qz mēti cupid n̄ sufficit orb̄ p̄dia), i. possessio
nes (traz) glā cēsus honor ius est z homūculus), i. pu^o hō (sit exp̄s)

Facibus innocuis deserta loculus ambit

Cum nihil inueniat quod lacerare queat

Non sp̄ pungit serpens nec fundit vbiqz

Virus quod secum semp in ore gerit

Non equidem stimula nec parceret ille veneno

Si quid adesset quod ledere posset ea

Pōit aliā pabolā dī. qz pu^o leo ābit p loca defra z n̄ facit malū ali
qd, sic p oppositū multi sunt hoīes q̄ nō faciūt aliqd malū, qz non in
ueniūt vbi facere p̄r, z etiā nō sunt ausi facere. **Con.** (nil p nō z ali/
qd (cū leo nō inueniat aliqd qd̄ queat lacerare, z sp̄ens nō pūgit sp̄
nec fundit vbiqz vī^o), i. venenū (qd̄ sp̄ secū gerit, e q̄dem), i. certe (ille),
supple hō (nō parceret veneno, nec p z et nō (parceret stimulo), i. ma/
leficio (si quid adesset qd̄ posset ledere eo), i. veneno

Capitulum quartum

Non bñ de pedibus spine tribuliqz trahūtur
Dum breuis interitus spina relicta iacet

Doctrinale Altum

Quanto maior mora ē tāto magis vulnera putrēt

Et sic nō possum absq; dolore trahi

Qui culpas de corde trahit trahat vsq; recentes

Et cūctas pariter. ne ferat vna necem

Quid pdest medico plagas sanasse ducētas

Si maneat sola qua moriatur homo

¶ **Hic** ponit q̄rtū caplm hui⁹ libri. qđ pcedit p octo x̄sus **Et** p̄t di
uidi in tot pres qđ sūt p̄cūle **Partes** p̄būt in p̄cessu **In** p̄ma pre
st. q̄ si aliq̄s h̄at spinā et mltos tribulos in pede suo. ⁊ oēs si extra
bant a pede suo vna relicta ex qua moriatur ille. nihil pdest ei aliaruz
spinaz extractio **Sic** ē q̄ si aliq̄s p̄fessus sit de oib; p̄cis suis exces
pto vno pctō mortali de qđ dānat⁹ sit. p̄fessio sua tūc nihil ei pdest
Lon. (spine ⁊ tribulū nō bñ trahunt de pedib; dū breuis spina iac̄)
.i. remanet interius (vulnera putrent tāto magis q̄to mora ē maior
⁊ nō p̄t extrahi absq; dolore). i. pena. supple ille (qđ trahit culpas de
cord. trahat vsq;). i. assidue (recētes). i. nouas (⁊ cūctas parit). i. oēs
alias (ne vna ferat necē). i. mortē (qđ pdest medico sanare ducētas
plagas si sola) id ē vna maneat. q̄ moriatur hō) **x̄sus** **Ad** tribulos asis
nus p semen somnia vertit

Arbor q̄ late ramat. nisi firma sit p̄mo

Cum ramis facili corruit ic̄ta notho

Sed q̄ radices habet in tellure profundas

Obstat. et euelli peste fructe nequit

Qui ramos fame nō radices meritoz

Extendit late. scito q̄ ipse cadet

Nō solū celo qui talia vana profatur

At etiam vitio displicet ille solo

Ponit aliā pabolā di. q̄ arbor bñ firma ⁊ ⁊ ventū: ita etiā ad p̄post
tū hō firm⁹ i bono p̄posito ⁊ firmiter ⁊ malos hoies **Lon.** (arbor q̄
late ramat ic̄ta). i. p̄cussa (notho). i. v̄cto (faciliter corruit). i. cadit (cum
ramis nisi sit firma ymo. sed) illa (obstat q̄ h̄z radices p̄fundas in tel
lure. ⁊ nequit euelli peste fructe. qđ ramos fame late extēdit nō radi
ces meritoz. scito q̄ ipse cadet. nō solū displicet celo qđ talia vana p̄
fat). i. loquit (**At**) pro sed (ille displicet etiā solo vitio). i. delicto.

Nō minus est dulcis paruo de fronte recepta

Parabolarū Illani

Que de magno flumine fertur aqua
Et cadus et dolium retinet quandoq; salernū
Nec dolium melius q̄ breuis ipse cadus
Nec magis egregio dulcescit potus in aruo
Que facit in vitro quod minus asse valet
Quāuis quisq; miser benedicat vel bona nemo
Corpore pro misera vilia verba putet

Ponit aliā pabolā dī. q̄ aq̄ de paruo fonte nō est min⁹ dulcis q̄ aq̄ de magno flumine. ⁊ dī autor q̄ vnus paup̄ male indutus posset irā dñi dare bonū p̄siliū sicut vnus diues hō. **Con.** (aqua recepta de paruo fonte nō est minus dulcis q̄ aqua que fert). i. portat (de magno flumine. **E**t cadus ⁊ dolium retinent q̄nq; salernū). i. merū (nec dolium retinet melius q̄ ipse cadus. potus nō magis dulcescit in aruo egregio. q̄ faciat in vitro qd̄ valet minus asse). i. obolo (Quāuis quisq; miser bñdicat) sic (nemo putet bona v̄ba) supple. esse (in corpe misero)

Visibus intentis scrutatur ab ethere predā
Miluus ⁊ a longe frustra relicta videt
Non (licet esuriat) statim descendere ab alto
Sed varijs gyris circuit ipse locum
Sunt nā qui laqueos posita dape ponere tēptāt
Ut sic incaute decipiantur aues
Deniq; precepto nihil aucupis artis adesse
Unguibus accedit tutus ⁊ escas capit

Ponit vnā pabolā dī. q̄ nos videm⁹ q̄ milu⁹. i. talis auis q̄n vult accipere carnes solet circuit terram varijs gyris. ⁊ dicit q̄ q̄n descendit ab alto cauet. q̄ videt laqueos positos. **E**t vult p̄cludere autor q̄ q̄n aliquis agere vult aliqd̄ debet respicere finē. **Con.** (milu⁹ scrutatur ab ethere p̄dāz visibus intentis. ⁊ videt a lōge frustra relicta. ⁊ statim nō descendit ab alto lz esuriat. sed ipse circuit varijs gyris). i. circuit quāq; volat. **E**t supple aliqd̄ (sunt q̄ tēptāt ponere laqueos. dape posita). i. cibis appositis (vt sic aues incaute decipiant. i. capiant). **D**eniq; (Deniq;). i. finaliter. supple milu⁹ (p̄cepto nihil artis aucupis adesse). i. p̄ns esse. supple miluus (accedit tutus. ⁊ capit escas vnguibus)

c iij

Doctrinale Altum

Non nihil exempli vermes de carne creati
Demonstrat oculis notificantis opus
Dentibus acceptam inuadunt moribus illam
Non querunt aliam dum sibi durat ea
Consilij nihil est nisi sal succurrere possit
Sal positum large mordet et arcet eos
Vermibus hic mos est. nec solum linquitur illis
Sunt in quos transit iam furor ipse viri

Ponit alia pabolā dicens. q̄ nos videmus naturaliter q̄ isti **h**omines
qui i carne nascunt nō comedūt aliud donec farietur de ip̄a ita q̄n
hō diues inheret paup̄i nō dimittit ip̄z donec oīa bona sua comede
rit siue **h**sumperit. 7 postq̄z **h**sumpta sunt non inueniens magis ad
comedendū. morit̄ q̄z non p̄t comedere aliam terrā **L**on. (vermes
creati de carne demonstrant non nihil). i. aliquid (exempli notifica
tis opus oculis). i. cum oculis. 7 supple vermes (inuadunt illam (scz
carnem (moribus acceptā) id est captam (dentibus) id est cum denti
bus. 7 succurrere) sibi. q̄z (sal positum). i. asp̄sum (large) id est abundāz
ter (mordet 7 arcet eos) scz vermes (hic mos est vermibus. nec) p̄ 7 nō
et non (solum linquit illis) aliquid. sed ip̄i vermes (sunt in quos fu
ror viri) id est patrifamilias (tam transit) id est seuit

Non propter pennas laudat conuiuia volucrem
Nec propter corium mango disertus equum
Nec equidem similis per singula cursitat vsus
Vestres non homines omnis homo venerat
Hunc noua facta nouum statuunt p̄ singula morem
Et nihil excepto paupere vile iacet
Nil bene pauper agit. sed pro ratione tenetur
Quicquid agat diues. seu bene siue male

Ponit alia pabolā dī. q̄ conuiuia nō laudat auem p̄pter pennas sed
propter carnes. **I**tem sapiens mango nō laudat equum p̄pter coriuz
sed propter bonitatem. ideo concludit q̄ homines non honorantur
p̄pter bonitates eoz. sed propter vestres eoz. vñ⁹. **V**ir bene vestitus
in vestibus esse peritus **C**reditur a mille. q̄uis ideota sit ille
Construe (conuiuia nō laudat volucre p̄pter pennas. nec) pro 7 nō (mā
go disertus nō laudat equū p̄pter coriū. **N**ec equidē). i. certe (similis
vsus cursitat p̄ singula) q̄z (ois homo veneratur vestres nō homines)
ideo (noua facta statuunt hunc nouū morez p̄ singula. 7 nihil vile iā
cer. i. reputatur (excepto paupere). i. egeno) **E**t (pauper nil agit bene. sed
quicquid diues agat siue bene siue male tenetur pro ratione

Parabolarum Alani

Sumpta quid esca valet. que q̄ cito sumitur exiit

Nausea cor vexat. viscera laxa dolent

Quando non patitur medicamina morbus in aluo

Non signum vite. sed necis esse puto

Ardape venter eget. sic spiritus indiget illa

Non bñ pascuntur cum nihil alter habet

Nō discūt q̄cunq; scholas vbicunq; frequentant

Nam plures veniunt vt videantur ibi

Ponit aliā pabolā dī. q̄ esca sumpta q̄cito vomit̄ z nihil pdest. **T**ē q̄n corp⁹ comedit̄ z spūs nihil hz qd̄ pdest. h. nihil em̄ pdest. qz cor⁹ p⁹ vult bona cibaria z requiē. z aia vult ieiunare. sic sunt aliq̄ q̄ ves niūt ad scholas z nihil proficiūt. statim veniūt. statim recedūt. naz sunt ples q̄ veniūt vt videant̄ ibi. **L**ō. (qd̄ valz esca sumpta q̄ exiit q̄cito sumit̄) qz (nausea vexat cor. viscera laxa dolēt) **E**t (q̄n morbo nō patitur medicamina i aluo). i. i v̄tref nō puto eē signū vite sed necis) id ē mortis (v̄t v̄ter eget dape). i. cor palī (sic spūs indiget illa) scz dape spūali. supple illi (nō pascuntur bene: cū alī). i. l' corp⁹ l' spūs (nihil hz) supple cibi. z supple oēs (nō discūt q̄cunq; frequētāt scholas vbicūq;) z i. i q̄cunq; loco (nā plures ibi veniunt vt videant̄) z non vt discant

Bos semel est vitulus. semel est canis ipse catellus

Cur homo bis puer est. quem semel esse licet

De puero natura senem facit vt petit ordo

Sed vitium pueri de sene redit idem

Non est barbari plaustrillo iungere mures

Nec casu tali multiplicare vices

Bis puer est homo. virq; semel. quē viribus vna

Lum sensu lassus alba senecta domat

Ponit aliā pabolā dī. q̄ bos ē semel vitul⁹ z canis est semel canicul⁹ qre q̄ hō ē bis puer. qz sepe redit ad infantia p̄mā **E**t postea dī. q̄ pu eri solēt iūgere plaustro mures. s; h nō p̄tinz barbaro viro **L**ōcludit q̄ q̄ hō bis ē puer. s; nō ē nisi semel vir q̄n scz viret v̄tutib⁹ **L**ō. (Bos ē semel vitul⁹. ip̄e canis ē semel canicul⁹. cur hō ē bis puer. quē hz esse semel. **N**atura facit senē de puero vt ordo petit. s; idē viciū pueri redit de sene **N**ō ē barbari iūgere mures plaustrillo). i. plaustro (nec ta li casu multiplicare vices (qz hō bis ē puer. z semel vir. quē alba sene crus domat. virib⁹ lassus vna cū sensu). i. cum sensib⁹ exterioribus.

Sepe molossus ouem tollit de fauce leonum

At raptam comedat non vt abicere sinat

Quid refert. an ab hoste lupo. moriatur an illo

Doctrinale altum

Cum dentes eque sint utriusque graues

In multis similes ratio considerat actus

De quibus expertus dicere vera potest

Res hominum seuis defendit ab hostibus Alcon

Ut sibi non alijs res tueatur eas

Donit alia pabolā di. q. molosus ē canis q. sepe ouē tollit de ore lupoz. n̄ vt eā liberz. s. vt comedat. **A** sili sunt aliq. boies q. ptegūt sub ditos suos ab alijs vt ipimet deuozer eos. **Lō.** (molosus tollit sepe ouē de fauce lupoz. n̄ vt sinat abire. s. vt raptā) ouē comedat. **Q**uid refert an) ouis (moriat a lupo an ab illo) scilicet moloso (cū dentes) utriusque sint eque graues. **R**atio considerat siles act^o i multis rebz. de qbus expertus potest dicere sba. **S**euis alcon defendit res boim ab hostibus. vt ipse tueatur eas sibi z non alijs)

Simpliciter cecus prohibetur ducere cecum

Nec cecus cecum ducat in antra suum

Sed tamen insanum prohibere nequim? alanū

Quin cecos dubio ducere calle velit

Non querit q. turpe pedes offendat eundo

Sed quid tam pauci nocte sequuntur eum

Miror z ammiror q. iter lucis arripit ille

Quem nunq. constat scisse vel ille viam

In ista pre autor seipm excusat z reprehendit di. q. cec^o nō debz ducere cecū ne abo cadat in foueā. **S**ed tñ non debem^o phibere insanuz alanū. quin ducat cecos dubio calle. i. p. obscuras pabolas. **E**t nō q. rit q. turpe offendat pedes suos eūdo. s. q. rit q. re tā pauci sequūt eū nocte. **E**t ammiror q. ille arripit viā lucis quem nō pstat viam sciuisse aut iuisse. **Lō.** (cecus phibet simplr ducere cecū. nec cecus ducat cecū suū in antra). i. in foueā. **S**ed tñ nō debemus phibere insanū alanū. i. furiosuz alanum (quin velit ducere cecos). i. rudes (calle dubio). i. doctrina obscura. **E**t (nō q. rit q. turpe offendat pedes eundo. sed) supple queritur (quod tā pauci sequūt eū nocte. miror z ammiror q. ille arripit iter lucis. quem nunq. pstat scisse vel ille viam)

Ad bellum quia durus erat migravit achilles

Egisto thalamos ingrediente domi

Parabolaz Alani

Qui iacet in pluuis nil durus passus in illis

Non valet assuetus vir tolerare malum

Imbribus et ventis mutat gena lassa colorem

Uritur et leuiter sole tenella cutis

Mollibus assuetus clipeum bene nō gerit armis

Nec retinet gladium firmiter vincta manus

Ponit aliā pabolā dī. q̄ illi q̄ nō sūt delicate nutriti sūt fortes. ⁊ dat nob̄ exēplū p̄ achillē. q̄ achilles nō fuit bñ nutrit⁹. ⁊ iō fuit bñ fortis ad bellādū. sed egist⁹ fuit bñ nutrit⁹ ⁊ iō fuit luxuriōs. vñ dr. q̄ iacz ī pluuis nihil duri habet ī ill. **Lō.** (Achilles) ille hō) migravit ad bellū. q̄ erat durus) Egist⁹ illo viro (igrediete thalamos domi) **E**t (vir q̄ iacet in pluuis. nil) p̄ nō ⁊ aliqd̄ (nō pass⁹ aliqd̄ duri in ill) sc̄z pluuis ⁊ supple tal vir (assuet⁹) sc̄z ī pluuis (nō v̄z tolerare). i. suslinere (malū). i. aduersitates. **E**t (gena lassa ymbribus ⁊ ventis). id est. p̄ ymbres ⁊ vētos (mutat colozē). i. pulchritudinē (⁊ tenella cutis). i. tenera pell̄ vñ leuiter sole) a sole. **E**t supple hō. assuet⁹ mollibus armis nō bene gerit clipeū. **N**ec manus vincta). i. mollis (nō firmis retinet gladiū)

Non omnis socius fidus est. nō omne fidele

Pectus. nō omni me sociare volo

Qui socius volet esse meus. nō alter ⁊ idem

Fiat ego. qui nō est satis alter ego

Non teneo socium qui scit quod nescio. vel qui

Id quod habeo me preter illud habet

Cum socio socius deliberat omnia doctus

Cū sibi p̄cordant consona corda duo

Ponit aliā pabolā dī. q̄ nō ois socius ē fidel. nec etiā oē pecc⁹ ē fidele. imo q̄ vult eē bon⁹ soci⁹ d̄z eē fidel. ⁊ iō q̄ vult eē soci⁹ meū nō sit aliter q̄ ego. q̄ q̄ est alter q̄ ego non est socius mecum. **C**onstrue **N**on omnis socius est fidus nec omne pectus est fidele) quare (non volo me sociare omni) homini. et supple ille (qui volet esse soci⁹ meus fiat idem ego et non alter) q̄ ego. **E**t supple ille (non est satis alter ego. qui non) supple facit hoc. **E**t (non teneo) illum (socium) meus (qui scit quod) ego nescio. vel qui id quod) ego (nō habeo preter me habet illud) quia doctus socius deliberat omnia cum socio) suo (cū) id est ex quo (duo corda consona p̄cordant sibi

Doctriuale Altum

Craſtinus ingrato procraftinat omnia more
Et de cras vno cras mihi mille facit
Cur hodie non multiplicat qui multiplicat cras
Nonne dies ſolem ſignat vterq; ſuum
Poſt hodie cras eſſe ſolet cum ſole reductum
Sed nã cras illud quod mihi ſpondet habet
Cras illud nunq̃. nec ſol orietur in illo
Cum cras venturum ſit ſine fine ſuum
Ponit aliam pabolã di. q̃ erat quidã homo q̃ vocabat̃ craſtinus
z ſemp̃ ſpondebat ſuis aliquid dare pro cras. z nũq̃ deueniebat ad
illud cras. qz ſemper dicebat cras habebitis. z nũq̃ puenit ad actũ
nec etiam in corde habuit ad tradendum. **C**onſtruet̃ craſtinus) il
le vir ſic dictus (procraftinat). i. de cras in cras promittit ſupple mi
hi (oia more). i. in cõſuetudine (ingrato. z ſupple craſtinus (facit mihi
mille cras de vno cras). i. de vno die craſtino (**C**ur). i. quare ſupple il
le (nõ multiplicat hodie qui multiplicat cras. **N**onne) quali diceret
ita (vterq; dies). i. quilibet dies (ſignat). i. habet (ſuum ſolẽ) q̃a (cras
ſolet eſſe reductum cum ſole poſt hodie) id eſt poſt hodiernum diem
(**S**ed cras nõ habet illud quod mihi ſpondet). i. promittit. qz (illud
cras nunq̃) ſupple erit (nec ſol oriet̃ in illo) ſupple cras (cum ſuũ cras
venturũ ſit ſine fine) id eſt ſine termino

Capitulum quintum

Non ſunt digna coli quecũq; colunt̃ in orbe
Jugera. nec fodi vinea queq; manu
Quid prodeſt parare ſolum vel fodere viteni
Cum nihil hoc fructus. nil ferat illa meri
Incultus requieſcat ager ſteriliſq; quieſcat
Ut vitis nunq̃ vindemianda mihi
A ſimili ceſſare proba debere darent
Qui colit indignos. z ſua tradit̃ eis
Qui ſua dat dignis. ſerit z metit̃ unit z amplat
Indignis vero res data cota perit

Parabolarum Alani

Hoc est quintū caplm huius libri. in quo procedit p̄ decē ⁊ decē
p̄sus. et p̄t̄ diuidi in tot p̄tes q̄t sunt p̄ricule. vt patebit i legēdo lrāz
p̄mo ponit sentētiā p̄uerbiālē ⁊ d̄r. q̄d p̄dest arare vel fodere terrā
vel vitē sterilē. i. nō facientē fructū. ⁊ d̄r q̄ nō p̄dest. q̄ null⁹ fructus
procedit de illa sterilī terre vel vitē. Etia ad p̄positū. q̄d p̄dest dare
bona sua hoibz p̄auis vel malis. perdit oīa illa. q̄ p̄auī nō curant
nec memorant. Sed ille qui dat bonis hoibz nō p̄dit. imo serit me/
tit vnit ⁊ āplat. **Con.** (q̄cūq; iugera). i. q̄libz spacia terre (q̄ colunt in
orbe nō sunt digna colī). i. arari (nec) p̄ ⁊ nō. ⁊ (q̄cūq; vinea) nō ē digna
(fodi manu). i. cū manibz (Quid p̄dest pare solū). i. terraz (vel fodere
vitē). i. vineā (nihil) p̄ nō ⁊ aliq̄d (cū h̄). i. solū (nō ferat). i. nō faciat ali
q̄d fructus). i. p̄fici. ⁊ (illa). i. vinea (nil ferat meri). i. vini. **Ergo** (ager
icultus). i. infructuosus (q̄scet) ⁊ (steril' vitis nūq; nō ē vnq; (vinde/
mianda mihi). i. a me (A fili p̄bo datorē debere cessare q̄ colit indi/
gnos. ⁊ q̄ tradit eis sua bona. et supple ille (q̄ dat h̄ia) bōa (dignis serit
merit. vnit ⁊ amplat (bona sua) (Res nō data indiginis perit tota)
. i. totaliter

Nos asinus ridere facit dum more leonis

Pingitur. ⁊ vulpes subdola cogit idem

Eruat hic pellem qua se putat esse leonem

Ut patiens oneris iusta sequatur heri

Hortor ⁊ ut vulpes propria sub pelle quiescat

Ne moueat risum pelle leonis quas

Inflando se rana boui par esse volebat

Miscis pullos quos pede preffit aquis

Nst bos iurauit ranunculus ante creparet

Per medium q̄ par efficeretur ei

Ponit aliam parabolam dicens. q̄ asinus facit nos ridere duz
pingitur more leonis. quia leo est rex animalium. Etiam vulpes in
duit pellem leonis. et vult esse leo per fraudem. Dicit ergo. q̄ vul/
pes stabit sub praua pelle. ⁊ asinus portabit blada ad molēdinū q̄a
p̄inet ad eos. Itē accidit q̄ bos ibat p̄ campos ⁊ iuenit ranā. cui bos
occidit suos ranū culos. Quapropt̄ rana indignata cupiebat fieri
eq̄l' boui vt se vlāsceret d̄ ranūcul' suis ⁊ cepit se inflare adeo q̄ mediū
crepuit. **Con.** (asinus facit nos ridere dū pingit more leonis. et vul/
pes sbdola cogit idē). i. nos ridere (hic). i. asin⁹ leruat pellē q̄ se putat

Doctrinale Altum

esse leonem. vt patiens oneris sequatur iussa) id est precepta (heri) id est domini. Et supple ego (hortor vt vulpes quiescat sub propria pelle (et non aliena (ne ouans) id est gaudens (pelle leonis moucat risus id est derisionem. Et (rana volebat esse par) id est similis (boui se inflando) rana in quaz volebat (ylcisci) id est vindicare (pulos quos) bos (pressit aquis) in aquis (pede) id est cum pede (Vt bos iurauit) vt (ranuculus ante creparet per medium q̄s efficeretur par) id est similis (ci) scz boui

Surgentem drussus festinat radere barbam

Ne noceat lippe vocibus umbra gene

Apponit speculum. speculo monstrate relictos

Forficibus tollit forpicibusq; pilos

Et ne prurigo caput occupet omnibus horis

Lotricem promptam (que lauet illud) habet

Preterea facibus aquam manibusq; ministrat

Quotidie scopis a scobe tecta piat

Hoc facit exterius. sed sordes colligit intus

Nec sibi crescentes radere curat eas

Donit alia pabolā di. q̄ barbitosor qdā noie drussus parat barbā ne noceat. 7 apponit speculū ante eos q̄s parat. 7 hz lotricē q̄ mūdāt domū interi⁹. Et dicit auctor q̄ iste qui mundat domum exterius non mundat eam interius. quia est plenus peccatis. **Construe** (drussus) ille barbitosor (festinat radere barbā surgentem. ne umbra lippe gene noceat vocibus. apponit speculum. 7 tollit pilos relictos forficibus 7 forpicibus speculo monstrate) Et supple barbitosor (habet lotricem promptam que lauet caput. ne prurigo occupet illud omnibus horis) 7 supple lotrix (preterea ministrat facibus aquam manibus) .i. cum manibus. 7 supple lotrix (piat) id est mundat (quotidie tecta scopis) id est cū scopis (a scobe) id est ab immūdicie (H facit exteri⁹. sed intus colligit sordes) .i. peccata (nec curat eas reddere crescentes sibi)

Constat vt illa manus primo perpulchra lauetur

Que sibi presumit vasa lauare dei

Munda manus mundum vas qd lauat efficit illū

Sordida sordidius q̄ foret ante facit

Tacta luto subducta sibi trahit insita sordes

Parabolarum Illani

arma contra dominū suum rabie pectoris. hic furdr. hec rabies hec indignatio prebet risum. z querit habere malum inuisum) supple il/ le seruus (euasit suauiter vincula heri) id ē domini (dū tenebit caput oppositū). i. pronum. z hoc (domino stomachante). i. arascēte

Immomentaneo non est modus immoderato

Dum baratro donat quicquid habere potest

Non minus excedit normā rationis auarus

Dum nil expendens semper aceruat opes

Nemo sequatur eos. quoniam viciosus vterq̄

Est via quam virtus inter vtrūq̄ docet

Hic canis ille lupus cum carnem deuorat alter

Vulpes vt occultet seu canis alter opes

Frontibus aduersis pugnancia crimina secum

Vitet. qui vite capere curat iter

¶ Donit parabolam dicens q̄ sicut imomentaneo immoderate sua exponit. sic non minus auarus excedit viam rationis sua nimis stricte retinendo: z sic nullus sequatur eos. sed tenendum est modicum. **¶** Et dicit q̄ imomentaneo assimulatur cane. Postea dicit q̄ ille qui vult capere iter vite: crimina viter pugnancia frontibus aduersis **¶** Construe. (modus non est imomentaneo imoderato. dū donat baratro) id est inferno (quicquid potest habere. auarus nō minus excedit normam rationis. dum nihil expendens semp aceruat opes) id ē accumulatur diuitias (nemo sequatur eos) qm̄ vterq̄ est viciosus: via est quam virtus inter vtrūq̄ docet. hic canis) id est p̄m̄^o viuit sicut canis (ille) id est alter est (lupus. cum alter deuorat carnes vt vulpes seu canis alter occultat opes) id est diuitias (crimina pugnancia secum frontibus aduersis viter. qui curat cape iter vite)

Capitulum sextum.

Siquis arare sibi fructuosum curat agellum

Et mandare suum postea semen ei

Primitus extirpet spinas. que fructibus obsunt

Et vepres si que sint ibi falce metet

Obsunt z filices. clices delere nociuas

Studet. qui segetes purificare volet

Doctriuale Altum

Non segetes quodcumque solum cum semine profert

Emergunt sordes luxuriante fimo

Cura vigil bene curat agros. incuria quippe

Redit eos steriles unde poeta refert

Neglectis vrenda filix. innascitur agris

Per filicem vitium denotat ipse vici

¶ Istud est sextum capitulum et ultimum huius libri in quo autor pcedit per duodecim versus numerando se sua documenta. Et potest dividi in plures partes, quae prebentur in processu. Primo dicitur quod ille qui vult arare agellum suum et mandare ei semine suum, debet penitus et purus extirpare spinas quae obsunt frugibus, et metat vepres falce quae sunt ibi. Postea dicitur quod qui vult capere corpus christi, debet esse mundus et mundare conscientiam suam. **¶** **L**on- (si quis curat arare huiusmodi agellum), id est agrum (fructuosum, et) supple curat (mandare postea ei semen suum, extirper), id est eradicet (penitus spinas quae obsunt frugibus), id est nocent (et si quae vepres), id est tribulos (tibi sunt, metet falce) tali instrumento (quod vult purificare segetes, studeat delere nocivas alices et filices) supple quae (obsunt non est seges (quodcumque solum)) id est terra (profert cum semine fimo luxuriante emergunt sordes, vigil cura bene curat agros, quippe), id est certe (reddit eos steriles incuria unde poeta refert) id est dicit (felix vrenda innascitur agris neglectis, vitium vici), id est hominis (ipse denotat) id est est putat (per filicem) per talem herbam.

Nescit homo quid dulcis habet dulcedinis esca

Qui nunquam didicit, quid foret ipsa fames

Post sitis ardorem post esuriam duo nobis

Dulcia sunt valde potus et ipse cibus

Dulcius herescunt humano mella palato

Si malus hoc ipsum mordeat ante sapor

Qui patitur frigus calidos veneratur amictus

Qui morbum magni, sorte salutis ouat

Qui bona falsa soli spererat et bona celi

Falsa sinat penitus, et bona vera petat

Dectus ab illicitis et casibus exuat orbis

Qui volet in celis anticipare locum

¶ **D**onit aliam parabolam dei, quod homo qui nunquam habuit famam nescit cognosce

Parabolarum Alani

re dulcedinē esce. 7 q̄ cibo 7 pot⁹ sunt duo valde dulcia. 7 d̄t etiā q̄
hō postq̄ gustauit res amaras sunt sibi postmodū placidiōra. Et q̄
p̄siderat bona celi 7 falsa bona soli. i. mūdi. debet d̄mittere falsa et
petere vera bona. Et d̄t etiā q̄. q̄ vult anticipare locū in paradiso debz
se cauere ab illicitis casibz factis exuendo se anteq̄ moriat̄ ab ip̄is
7 mūdādo p̄scientiā suā. // Con. (nescit hō qd̄ dulcis esca). i. cibo (ha
beat dulcedinis. q̄ nūq̄ didicit qd̄ ip̄a fames foret). i. esset (potus 7
ip̄e cibo dulcia sunt nobis valde post ardozē sitis). i. post esuriē (mel
la herescūt dulci⁹ palato humano si mal⁹ sapor mordeat ip̄m āte h̄)
i. ante dulcē saporē. supple ille (q̄ patit̄ frig⁹ venerat̄ calidos amict⁹)
7 ille (q̄) supple patit̄ (magnū morbū) ouat sorte salutis. Qui conside
rat bona soli. i. tre (esse falsa. 7 bona celi esse vera sinat id ē d̄mittat
(penit⁹ falsa 7 petat bona vera) supple ille (exuat pecc⁹ a casibz). i. sces
leribz oibus q̄ volz anticipare). i. obrinere (locū i cel) Uñ? Nō memi
nit dulcia q̄ non gustauit amara Nescit homo. plenus vitaz quam
ducit egenus.

Non bene viuūt homo. quem rerum sollicitudo;
Torquet 7 examināt nocte dieq̄ metus
Non bene securus dormit q̄ perdere vitam
Una cum rebus quas habet ipse timet
Unde p̄ exemplum legimus mōstrasse tyrānum
Qui non ut dicit verna beatus erit
Ad foueam ductus supra caput ipsius ensis
Pendebat. tenui vix. retinente filo
Huic dapi p̄iunctam restem p̄cepit et ausus
Non erat his. quoniā vidit vtrinq̄ necem
Sic ait est de me lapsum casumq̄ timente
Est certum propria morte vel hoste mori

Poūt vnā pabolā di. q̄ nō bñ viuūt hō quē torquet sollicitudo. 7 me
tus seu timor examināt die ac nocte. etiā ille nūq̄ dormit secur⁹ qui
dubitāt p̄dere vitā cū diuitijs suis. Unde erat quidā hō q̄ vocabat̄
tyrann⁹. ille erat i aliqua aqua 7 habebat sitim nec audebat potare
habebat pomū supra nasum 7 nō audebat comedere. quia habebat
ensem supra caput suum. Sic est de diuite qui semper timet de ini
mico // Con. (homo non viuūt bene quē sollicitudo rerū torquet). i.
molestat (7 metus examināt die q̄) pro 7 (nocte) supple ille (non bene

Doctrinale altum

dormit securus qui timet perdere vitam vna) id est pariter (cum rebus quas ipse habet vnde legimus per exemplum) id est per similitudinem (monstrasse tyrannum q̄ verna) id est famulus. (vt dicit nō erit beatus) supple tyrannus (ductus ad foueam pendeat supra caput ipsius) supple tyranni (ensis) id est gladius (retinente vix tenui filio) supple tyrannus (percepit restem) id est cordam (coniunctam huic dapi) et supple tyrannus (non erat ausus) supple comedere (quoniam vidit vtriusq̄ nece) scilicet ensis et corde. (et dicit sic de me) et hoc (time te causū q̄) pro et lapsū. certū ē mori ppria morte vlt̄ hoste) .i. ab hoste

Ad mala facta malus socius sociū trahit. et sic

Fit malus et nequā qui fuit ante bonus

Nec mix: quoniā velocior ad mala pes est

Quē sit ad illud opus quod deus optat agi

Ima petit leuius q̄ surgat ad ardua pondus

Quod vix de terra colla bouina trahunt

Nonne boues q̄ plustra trahunt q̄nq̄ trahuntur

Dum rota decliuo tramite mota ruit

Cum trahit hec sursum quātū valet ille deorsum

Impedit hec illum retrorsū sepe ruit

Nā magis ē pnū celso de vertice sumptum

Quod ab occidua valle resurgit iter

¶ Ponit aliā parabolam dicens. q̄ malus socius trahit bonum ad se. et fit malus et nequaz qui fuerat ante bonus. nec est mirum q̄ pes hominis velocior est ad malum q̄ ad bonum. et q̄ ad illud qd̄ deus optat agi. Dicit etiam q̄ pondus graue leuius tendit ad ima q̄ ad ardua. et etiam boues trahentes currum aliquando trahuntur. Ideo dicit q̄ ille qui vult esse bonus et iustus non debet sequi malos. **Construe** (socius malus trahit bonum socium ad mala) supple opera. et (fit malus et nequam qui fuit ante bonus. **Nec est mirum**) id est non debes mirari (quoniam) pro quia (pes) scilicet hominis (ē velocior ad mala) supple opera (q̄ sit ad illud quod deus optat agi) id est desiderat fieri (pondus petit ima) id est inferiora leuius q̄ surgat in ardua. quod (supple pondus (colla bouina trahunt vix de terra. nonne boues qui trahunt plustra trahuntur quandoq̄. dum rota mota ruit). .i. cadit (decliuo tramite. cū hec trahit sursum quantū valet: illa deorsum. hec) scilicet rota (impedit illum. q̄) pro (et cadit se

Parabolarū Alani

per retro iter sumptū de vertice cello. non est magis pronū. q̄ (supple
illud (quod surgit de occidua valle)

Aduena siluarum si bestia forte caninam

Incidit in turbam nōne peribit ibi

Nonne chilindoz moriuntur moribus illi

Quos via vel casus protrahit inter eos

Quis nisi sit serpens. serpentibus associatur

Cum grauiter pugnāt id quod inheret eis

Marcescunt flores ⁊ gramina mortificantur

Que solo tactu fusa venena cremant

Hos inter pueros dubios gens marcia ponit

Uorum se geniti sint ita scire volens

Illis nāq̄ solis parcunt. vt dicitur. angues

Dum sibi blandicijs oris amicat eos

Pōit aliā pabolā dī. q̄ si bestia aduena siluarū cadat inter turbā ca-
ninā: nōne peribit ibi. **S**ic aliq̄ reges habent leones. ⁊ qñ volūt sci-
re vtz hō sit bonus vel malus ponunt ip̄m inter leones. ⁊ si talis sit
pauus cito ē mortuus: si sit bonus ip̄i dūmittunt eū. **E**tia aliq̄ so-
lent ponere ante tales leones pueros eoz. volentes p̄scrutari an sint
ab ip̄is geniti. **L**on. (nōne). i. nunq̄d (si bestia aduena siluarū). i. alie-
na (cadat i turbā caninā p̄bit ibi). i. capiet (nōne illi moriunt mori-
bus chilindoz). i. illoz serpētuz (quos via vel casus protrahit). i. du-
cit (inter eos) supple chilindros (quis associat serpētibz nisi sit serpens.
cū grauiter pugnāt id qd̄ inheret eis). i. adheret serpētibz. (marcescūt
flores ⁊ gramina mortificant. q̄ venena cremāt solo tactu. gēs mar-
cia) tal' p̄lus (ponit pueros dubios inter hec) supple venena (volens
ita). i. taliter (scire vtz sint geniti. se). i. a se (angues parcūt ill' sol) sup-
ple legitimis puer' (vt d̄r: dū) supple āquis (amicat eos blādicijis or̄

Dum curuare potes vel curuā tendere vgam

Fac vt ad libitū stet tua planta tuum

Cum vetus in magnū fuerit solidata vigorem

Non leuiter flectes imperiale caput

Rursus si tortam patieris surgere primū

o iij

Doctrinale altum

Semper ut est prima torta manebit eam
Sic homo dum puer est doceatur iussa tenere
Ne cor assuetis imbuat ille malis
Argillam figulis quous mutauerit ollam
Sed sicce formam non adhibere potest
Cervinam pellem latrat per tecta catellus
Primitus ad silvas doctus ut ire queat

¶ Ponit aliam parabolam di. q. plantam tuam curuabis ad placitum tuum dum recens et adhuc iuuenis sit. q. si velis eam curuare quando erit robustior et magna non posses. Etiam dicit q. quando puer est iuuenis debes ipsum bonis moribus assuefacere. Item dicit q. figulus non potest facere formam ollae dum terra est sicca. sed dum est humida facit voluntatem suam. Item parum canis latrat propter tectam pellam cervinam coram ipso. ut queat ire doctus ad silvas. Lon. (fac ut tua planta sit ad libitum tuum dum potes curuare ipsam) supple q. cum vetus fuerit solidata in vigorem magnum non flectes libenter caput ipsam. Rursus si primum. i. in principio patiens surgere torta. i. curuam (sq. ea). s. planta (manebit torta. ut est primo. Sic homo dum puer est doceatur tenere iussa). i. precepta (ne ille) supple puer (imbuat cor malis assuetis). i. consuetudinibus. et (quous figulus) mutauerit ollam argille. s. de tali terra factam (sed non potest adhibere formam sicci) supple terre. catellus latrat. pellem cervinam per tecta primitus. ut queat) id est potest ire doctus ad silvas). id est ad nemora

Tres seruos tribus vsq; modis seruire videm?
Non vni domino tres simul immo tribus
Est nam. qui vite fideit mercede future
Subiacet imperijs obsequijsq; dei
Hic seruus non est. quoniam qui frena salubris
Iusticie patitur. liber et altus erit
Est quoq; qui misero subiectus paret homello
Ut quodam primi constituere patres
Non tamen hunc totum sibi subiugat imperiosum
Interior vinculis non retinetur homo
Tertius est seruus vitio qui semp obedit

Parabolarū Alani

Hic penitus seruus uiuit utroq; modo

Ponit aliā pabolā dī. q̄ sunt tres serui in isto mūdo q̄ seruiūt tribꝰ. quoz vnus seruit deo. ⁊ iste nō vocat̄ pprie seruus. Alter seruit hoī. ⁊ iste vocatur seruus liber. Alter fuit diabolo. ⁊ iste pprie vocat̄ seruus. **Con.** (videmꝰ tres seruos tribꝰ modis fuisse. nō) supple seruiūt (vni) supple dño (imo tribꝰ. nā) supple ille (q̄ est fides mercede dei. hic nō ē seruꝰ) (supple qz ē liber (qm̄ q̄ patit̄ frena iusticie salubris erit libꝰ ⁊ alius. qz). i. certe (ē subiectus qui parer). i. obedit (misero homello) i. hoī (vt p̄mi patres quōdaz p̄stituerē). i. p̄stituerūt (nō subiugat sibi hūc totū ip̄eriosuz. hō interior). i. aīa (nō retinet̄ vinculis (tercius est seruus q̄ semper obedit vitio: hic) id est (seruus uiuit penitꝰ utroq; modo) id est subijct̄ hoībz ⁊ diabolo p̄mittendo vitia

Ut ppendiculo paries equetur oportet

Ne domus hoc ip̄o deficiente ruat

Quomodo stare potest titubantis machina muri

Si fundamentū debile fallat opus

A simuli. si quis sublimes tendit ad artes

Pincipio partes corde necesse sciat

Artes post partes veteres didicere poete

Idcirco magnum promeruerē decus

Primo dictantes ⁊ postes versificantes

Tendentes ferule su p̄posuere manus

Paribus imbutos sapiētia duxit athenas

Quadruiū truiā p̄tinuando sibi

Ponit aliā pabolā dī. q̄ si aliquis nitit̄ facere domū. illa domꝰ nō poterit sustineri nisi habeat bonū fundamētū. ⁊ q̄ paries siue muri equenter ppendiculo. ne muri titubātes cadant. ppter defectū fundamētōz ⁊ opus fallat. i. deficit. **Ad** p̄p̄stū dicit q̄ si aliq̄s tendat ad artes sublimes. necesse est vt primo sciat principia ⁊ ptes cordetenꝰ qz q̄ nescit ptes inuanū tendit ad artes. **Con.** (oportet vt paries e/quet) id est aptet (per p̄diculo). id est mēsurā (ne domus ruat) id est cadat (hoc ip̄o) scz muro (deficiēte. quō machina muri titubantis). i. tremētis (p̄t stare. si debile fundamētū opus fallat) id est destrui. (**A** fili. si q̄s tendit ad sublimes artes) id ē ad maiores scientias: necesse) supple ē (vt sciat primo ptes corde) id ē cordetenus (veteres poete didicerūt) id ē didicerūt artes post partes. (idcirco) id est iō (promeruerē

Doctrinale altum

.i. pmeruerūt (magnū decus). i. honorē (primo dictātes). i. pponētes
(z postea p̄sificantes manus tēdentes supposuere). i. supposuerūt (se/
rule partibz ibutos sapiētia (id ē arte (continuando sibi) id est p̄ribus
(triuio) id est sciētie triuiali: scz grāmatica. logica. z rethorica (qua/
dzuius). i. geometriam. astrologiā. arithmeticā. z musicā

Illicitos miserande puer p̄pescē furores

Scito q̄ ad mortē p̄mouet hostis eos

Aufert hīs mētē miserolqz videto dolores

Altera plus istis sunt meditanda tibi

Esto memor q̄ puluis eris z vermibus esca

In gelida putris quando iacebis humo

Nō erit in munda qui te velit ultra videre

Cum tua rancidior sit carne rupta caro

Cur p̄prio caput ense cecas cur sponte cathenas

Demonis incurris. cur sua iussa facis

Motibus assidue surgentibz obuius obsta

Nec super. qui te sic superare putat

Hic autor poit vltimā pabolā dī. sic **D** puer miserande p̄pescē fu-
rores illicitos. qz diabolus mouet eos vt ducant te ad mortē: aufe/
rēdo tibi mētē de hīs q̄ debes cogitare scz quid fueris quid sis z qd
eris: et quō tu de limo terre es factus. **E**t memor eris q̄ cras eris
puluis z cinis. et cum in terra sepultus fueris eris ip̄sis v̄mibz pu/
trida esca **E**t nō erit aliquis amīcoz qui te amplius cupiat videre.
qz caro tua erit rācidior z magz putrida q̄ caro corrupta **Q**uare er
go cecas caput tuū p̄prio ense **E**t quare incurris sponte cathenas z la
queos demonis volūtatem eius implēdo **E**rgo resistere debes tēpa
tionibz z instātibz suggestionibz diaboli. ne ip̄te vincat in p̄fundū
infernī te pducendo **L**on. (**D** miserande puer). i. o miser hō (com
pescē). i. reprime (illicitos furores). i. praua opera (scito). i. scire debes
(q̄ hostis). i. diabolus (cōmouet). i. excitat (eos) scz furores (ad mor/
tem). i. ad eternā dānatōem. supple diabol⁹ (aufert). i. auertit (mētē)
.i. cogitationē (hīs). i. ab hīs q̄ debes cogitare (q̄) pro et. z (videto). i.
cōgita (miseros dolores). i. magnas miserias. scz huius mūdi (Alte/
ra supple miserāda (stz meditāda). i. cogitāda (tibi) a te (plus). i. magz
(hīs) scz predictis (**E**sto memor) id est sis recordans (q̄ eris) id est ef/
ficiēris (puluis) id est cinis (et esca) id est abus (vermibus. quando
iacebis putris) id est putrescens (in gelida humo) id est in frigidater

Parabolarū Alani

gida terra. 2 supple aliquis homo (non erit in mundo qui velit) id ē
cupiat (videre te ultra) id est amplius (cum) id est ex quo (caro tua) id
est corpus tuum (sit rancidior) id est fetidior (carn 2 rupa) id est cor/
rupta. (Lur) id est quare (secas) id est occidis (caput tuum). id ē ani/
mam tuam (proprio ense) id est proprijs operibus tuis. 2 cur incur/
ris) id est inadis (sponte) id est voluntarie (carthenas) id est laqueos.
(demonis) id est diaboli. et (cur facis sua iussa) id est suam volūtate 2
supple o homo tu (obuius) id est resistens (obsta) id est resiste (motibz
surgentibus) id est suggestionibus instantibus (assidue). id est con/
tinue (ne) pro vt non vt supple diabolus non (superet te). i. deuincat
te sibi consentiendo (qui) scz diabolus (putat) id est estimat (sic supare
te) id est deuincere te.

Heu quid homo tantum querit q̄ trāsit vt umbra

Qui nunc stare putat. nunc cadit ima petens

Quid certū manet huic. nisi mors 2 mortis imago

Hunc semper sequitur. hunc tenet. huncqz trahit

Heu cur gaudet homo. cur ille superbit. 2 ad quid

Cur ducit statum. qui cinis est 2 erit

Cur cupit 2 metit. 2 cur sibi subdere temptat

Omnia. cur semper viuere posse putat

Non sic non quoniam perit illa putatio vana

Ros cadit. et vite rursus ad ima ruit

Sic stat homo vel dic quo facto cetera constāt

Quid plus sunt. vana. singula queqz nihil

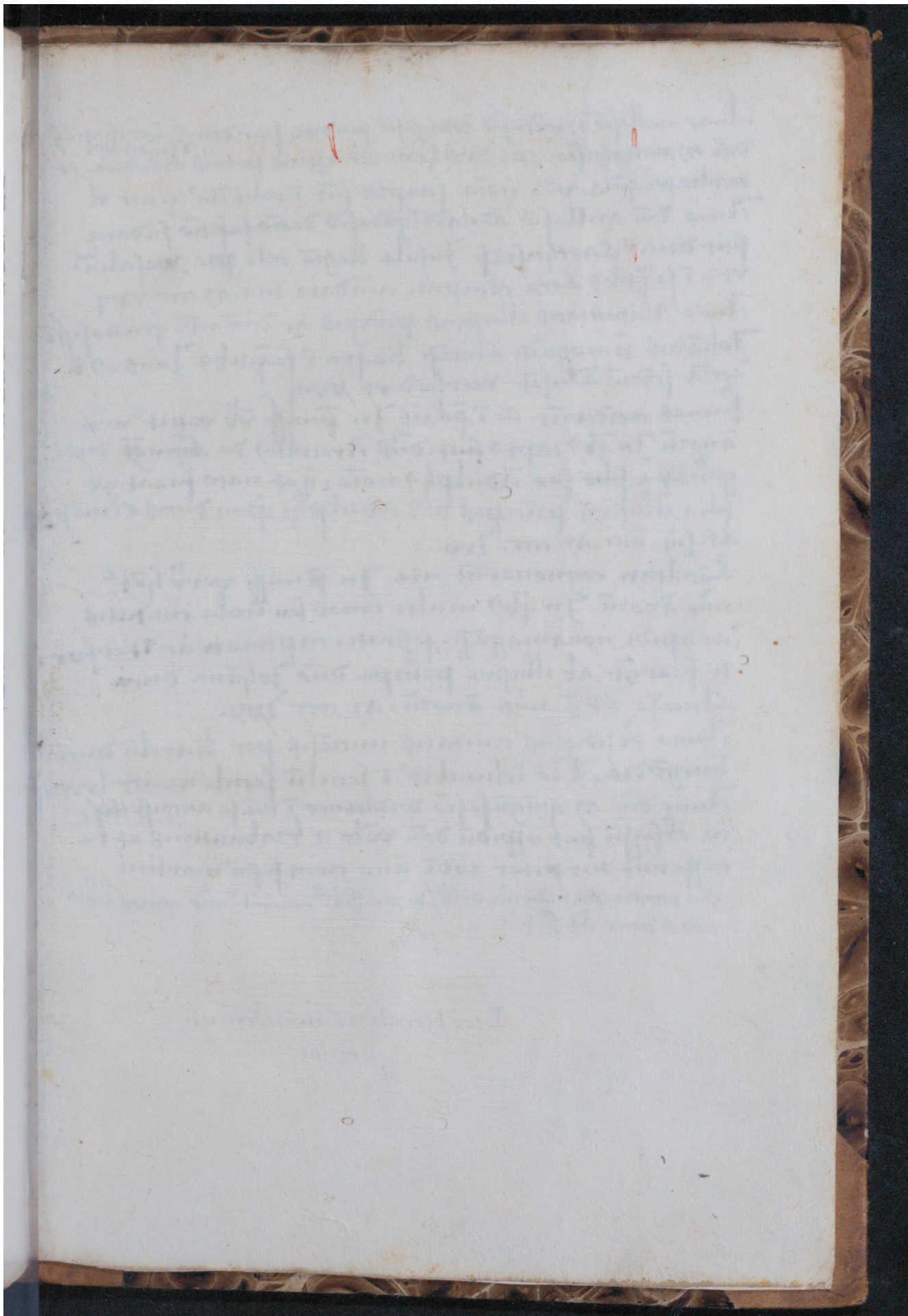
Hic dicit. quid homo tantum querit cumulare diuitias. quia qñ
credit firmiter stare tunc transit vt umbra. 2 ad ima cadit. **E**t nihil
domini manet certū nisi mors 2 imago mortis. qz semp sequitur
hominem semper trahit atqz semper tenet. **D**eu cur homo gaudet
siue superbit. et ad quid **L**ur etiam ipse homo magnum ducit statū
siue pompā qui cinis est 2 erit **E**t cur cupit sibi subdere omnia putā
do se semp viuere posse. **S**z non est sic. quoniam illa putatio vana
perit 2 deficit atqz cadit sicut ros 2 ruit in nihilū. 2 memoria ei⁹ pe/
rit de terra acsi nunqz fuisset super terram. **Q**uid amplius. omnia q̄
possit homo in hoc mundo consequi vana sunt et transitoria. nec in
ipsis aliquid firmitatis esse constat. **E**t ideo homo debet illa cupere
que sunt vera et eterna bona non transitoria siue caduca operando

Doctrinale Altum

virtuose z se exercēdo in rebz pijs. z vt ipsis mediantibus possit cōsequi regnum celoꝝ. quod nobis concedere dignetur qui regnat trinus z vnus in secula seculozum. Amen.

Construe(Deu quid) id est ad quid(homo querit).i. cumulat(tantum)supple diuitiaz (qui)scz homo(transit).i. perit(vt umbra).i. ad nihilum(qui)scz homo(putat nunc stare)supple firmiter. z ipse(cadit nunc petens ima). id est infimum statum(Quid certum manet huius)scz homini(nisi mors z imago mortis)q̄a mors(sic sequitur hunc. semper trahit hunc. atqz semp tenet hunc)scz hominem(Deu cur homo gaudet. cur ille supbit)id est exaltat se(z ad quid)supple supbit. z cur ducit statum). id est pompam(qui est cinis z erit)cinis(Lur cur supbit)id est quare auarus est(z meret).i. cumulat(et cur temprat subdere sibi omnia. cur semp putat).i. estimat se(posse viuere(in hoc mundo)Non sic non sic)supple erit(quoniam illa vana putatio perit vt ros)a facie solis(z ruit)id est cadit(rursus)id est iterum(ad ima vite id est ad terminum vite(Sic homo stat)scz in hoc mundo(vel dic q̄ facto).i. q̄ conditione(cetera)supple opera hominis(cōstant).i. reputantur(qui plus sunt)nisi(singula vana)sunt. z(queqz).i. q̄cunqz facta hominis. supple sunt(nihil)id est ad nihilum reputantur.

C Doctrinale altum parabolarum Alani cum
glosa finit feliciter. Impressus Dauentrie circa scho
las per me Jacobum de Breda. Anno. m. c. c. x. i.



Anno millesio trigesimo quadragesimo fundata fuit domus Carthusiensis
 dea in archiepiscopatu Arnheim et ripariis potius laudate et
 exultate quia vna noia scripta sut i celis an^o m^o xl
 Anno dñi millesio quadragentesimo decimo septimo fundata
 fuit domus Carthusiensis Insule Regie reli. ppe wesalia
 ut i scriptis etia concipim mandata tua. m^o m^o xvij
 Anno Natiuitatis illustis principis ar dñi nri gratiosissimi
 Johānis primogeniti Cluac Regre i scriptis laus et
 gratia scōru Duxet verhodert xvij
 Fines cederūt in i pdaib In pmiss vō reperit nris
 ānorū In qb9 capt9 fuit dñs Arnolds de Agmot dux
 gelres a filio suo Adulpho noie. q et natus fuerat ex
 filia illustis principis dñi Adulphi pmi ducis Cluac
 Et sut āni. m^o. m^o. lxx
 Locitati cognouerūt ma In pmiss verb hāt
 nris ānorū In qb9 multi cines seu trole ciuitatis
 ac opidi nouamages. pstrati. captiua ac iterfor
 ti fuerūt ab illustri principe dño Johāne duce
 Cluac Et ē nris ānorū. m^o. m^o. lxxi
 Anno obsidionis ciuitatis muresis per Karolu ducē
 burgodie. No inclinabit i seculū seculi m^o. m^o. lxxii
 Anno dñi m^o quingentesimo videremo i mēse augusti
 to obsessū fuit oppidū dñi vello a brabantibus et re
 cesserūt turpiter eodē āno circa festū martini
 Ene peccatores intenderūt arcū i pmiss vō muenit nris ānorū i qb9
 ciuitas vello obsessū fuit

Ecce peccatores intenderunt
 arcum

Handwritten text from the adjacent page, including fragments like "4", "m", "y", "of", "a", "m", "y", "er", "m", "m", "e", "e".

